

AVE MARIA

JULY, 1936

AVE MARIA
published monthly by
The Slovene
Franciscan Fathers.
Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management- Upravištvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Aug-
ust 29, 1925.

Naročite se na "AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Včč svetih maš
se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO. KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
ŠTUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMEŠ.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠUDENTOM.

AVE MARIA

Julijska štev. 1936.—

—Letnik XXVIII.

SPOMINSKI KRIŽ.

P. Evstahij.

(Po vsej Sloveniji se vidijo z višin in hribov evharistični križi v spomin na lanski evharistični kongres.)

Mogočno gleda križ z višave,
spominja svete nas proslave,
ko Krista Kralja naš je rod
častil — in šel na božjo pot
v Ljubljano belo k Jezusu,
skrivnostno bivajočemu
med nami v sveti Hostiji . . .

Sijajni dnevi v zgodovini
katoliške Slovenije!
O, trikrat blaženi spomini:
Ljubezni pesem ne umre!

In prišla naša je Kraljica,
Marija z Brezij, Pomočnica.
Na tleh gorenjskih dom ima,
naklanja milosti neba . . .
Podoba mila! Njen obraz
tako prijazno zre na nas,
da čutimo tolažbe dih . . .

O, prosi, Mati ljubezniva,
za mašnike in verne vse,
da bo med nami vera živa
premagala sovražnike!

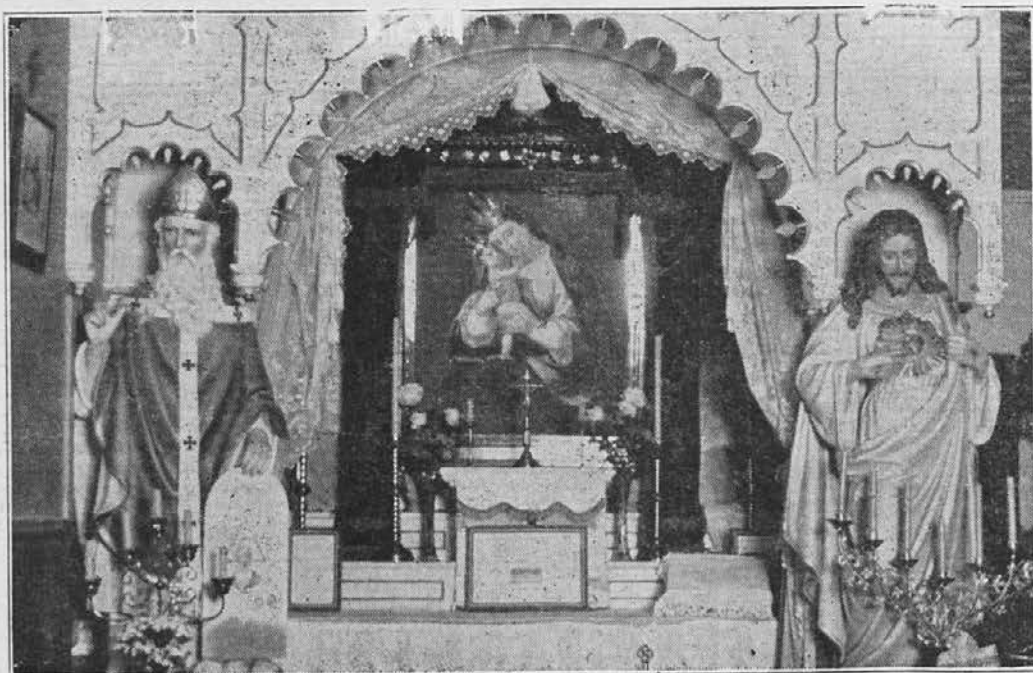
Nemir in hrup zemljo pretresa,
a nam so up samo nebesa . . .!
Med nas se že zajeda greh . . .
Doklej se pač v prihodnjih dneh
se čulo petje bo — otrok?!

Pomoč nam bo edino Bog
dodelil, če ga prosimo —

Poglej, Gospod, kako smo bedni,
usodna krivda nas teži.
In če pred Tabo smo nevredni,
za nas naj Kristus zadosti!

O, še nam božje Sonce sije
in slika Matere Marije!
O ne! Umreti nočemo!
Naš klic: živeti hočemo
Slovenci, zvesti Kristusu
in Bogu Troedinemu
in Cerkvi, naši materi!

Marija, Mati in Devica,
Ti s Sinom blagoslov nam daj!
Ti naša bodi Pomočnica
na ozki poti v jasni raj!

OLTAR KRONANE MARIJE POMAGAJ V LEMONTU.

V S P O M I N
KRONANJA PODOBE MARIJE POMAGAJ NA AMERIŠKIH BREZJAH.
DESET LET MINE TA MESEC,
ODKAR JE TAKRATNI LJUBLJANSKI VLADIKA
DR. ANTON BONAVENTURA JEGLIČ
KRONAL PODOBO NAŠE MARIJE POMAGAJ.

SLOVO ROMARJEV.

Stara pesem. Poslal Frank Horžen.

Naglo ura bije, urno teče čas,
brez sledu izgine kakor zvona glas.
Tud najslajš' veselje hitro odbeži,
komaj da se začne, pa ga že več ni.

Čuj, ko Mati vabi še pred tron te svoj:
Romar, ne pozabi, da si otrok moj!
Glej, moj Sin je točil zate Rešnjo Kri,
ti pa tolkrat ločil se od Njega si.

Dolgo pot storiti moral, romar, si,
mnogo se truditi, pot prelivati.
To ti povrnila vse Marija bo,
če si vsa čutila tukaj zlil pred njo.

Smrt ne prizanaša cvetju mladih let,
za solze ne vpraša, vsak bo moral vmret'.
Tamkaj starše vzame, al' moža, ženo,
sestrice in bratce skrije v zemljico.

Če si pa v pokori si očistil vest,
skrbno zdaj se varuj zopet v greh zabrest.
Naj ime Marije vedno v srcu bo,
da vse hude boje zmagal boš lahko.

Zdaj slovo tu jemlješ, s Svete Gore greš,
če kedaj še prideš, tega pa ne veš . . .
Mnogeza zakriva mrzel grobček že,
ki lan' čast Marije tu prepeval je.

In ko nam zatrobil bo trobente glas,
takrat bode Jezus ostro sodil nas.
Naj takrat veselo romamo v nebo,
kjer se večno pela čast Mariji bo.

Sv. Ciril in Metod - naša vzornika.

P. Salezij.

DELOVANJE naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je bralcem Ave Marije več ali manj znano. Dasi Grka po svojem rojstvu, sta se iz ljubezni do Kristusa popolnoma posvetila izpreobračanju zapostavljenih slovanskih narodov. Postala sta naša apostola ter obenem tudi ustanovitelja slovanske književnosti in staroslovenskega bogoslužja. V tem velikem delu jih ne moremo posnemati, pač pa v njihovih vrlinah in čednostih.

Prelep zgled je zlasti naši mladini sveti apostol Ciril. Odlikoval se je v veliki meri po modrosti in čistosti. V velikih nevarnostih na cesarskem dvoru je ohranil neomadeževano nedolžnost. Po zgledu svojega velikega vzornika sv. Gregorija Nacijanškega si je izbral krščansko modrost za nevesto ter je bežal pred svetom in njegovimi častmi. Bil je eden prvih učenjakov svojega časa, pa se ni radi tega povzdigoval in silil v ospredje, tako da je mogel njegov varuh, državni kancler Teoktist priznati pred cesarico: "Ta mladi filozof ne ljubi tega sveta." Ljubil pa je Ciril samoto in premišljevanje o božjih rečeh. V samoti in študiju je dozorel za velikega apostola in prosvetitelja. Ko je prišel glas božji do njega, se je z veseljem odzval in postal orodje v rokah božje previdnosti tja do svojega zadnjega zdihljaja. Angelsko nedolžni, junaški in učeni sveti Ciril, po čigar stopinjah je posvečena naša domovina tamkaj za morjem, je primeren zaščitnik apostolskega dela v smislu katoliške akcije in kot takega si vtisnimo živo v spomin.

Tudi sveti brat Cirilov Metod nam je vzor raznih krščanskih čednosti. Staroslovenski življenjepisec piše o njem, da je bil zgled vseh kreposti: bogaboječ, natančen v izpolnjevanju božjih zapovedi, telesno čistost je posvečeval z molitvami in s svetimi

deli, njegov govor je bil mogočen proti nasprotnikom, a krotak do pokornih podložnikov, strogost se je združevala z milobo, usmiljenje, ljubezen in potrpežljivost se je družila z vztrajnostjo. Vsem je vse postal, da bi vse pridobil za Kristusa. Tako legenda o sv. Metodu. In po pravici se priporočamo tudi sv. Metodu kot svojemu vzorniku. Dokler je živel sv. Ciril je vsepovsod dajal prednost temu svojemu mlajšemu bratu. Tako je pokazal izredno ponižnost in skromnost. Moško odločnost in pogum pa je razodeval v obilni meri ves čas, ko je kot apostolski legat in metropolit moravsko-panonske cerkvene pokrajine vztrajal kljub odkritemu in zahrbtnemu nasprotovanju, da celo takrat, ko so ga nemški škofje imeli dve leti in pol zaprtega v ječi. Ni hotel odstopiti od tistega, kar je vedel, da je v prid njegovemu apostolskemu delu, namreč od slovanskega bogoslužja, radi katerega so ga obtožili krive vere in nepokorščine. Končno je zmagal pred najvišjo cerkveno avtoriteto, pred papežem, in ljudstvo ga je vzljubilo z njegovimi božjimi nauki vred, ker se mu je približal z razumljivimi, v domačem jeziku vršečimi se verskim obredi. Tudi mi se moramo pri delu za razširjanje kraljestva božjega približati ljudstvu, da je bomo tako pritegnili k oduševljenemu sodelovanju. Oba, sv. Ciril in sv. Metod, nam bodita kažipot k temu.

Bila sta n. pr. kažipot enemu največjih Slovencev, služabniku božjemu Antonu Martinu Slomšeku. Kakor v slovanskih apostolih, tako so tudi v Slomšekovem delu in značaju začrtane vodilne poteze onih osnovnih krščanskih misli, ki so od nekdaj dajale smer krščanski obnovi posameznikov in človeštva. Predvsem: 1. prenovitev

(Dalje na str. 7.)

PRESVETE RANE JEZUSOVE

(Za praznik sv. Rešnje Krvi.)

Fra. Martin, OFM.

NAŠ ljubi Jezus je izbral svojo zvesto služabnico Marijo Marjeto, da oznani svetu prelepo pobožnost k Jezusovemu Srcu. Izbral je pa še drugo svojo služabnico, namreč Marijo Marto, da se po njej seznanimo svet z drugo lepo pobožnostjo, ki je namenjena Jezusovim presvetim Ranam. Iz teh ran je tekla predragocena Kri našega odrešenja.

Pobožnost do presvetega Srca je že vsepovsod udomačena po katoliškem svetu. Zato tudi Marijo Marjeto dobro poznamo. Saj je bila nedolgo tega proglašena za svetnico. Ne bo odveč, če nekoliko napišem o pobožnosti do svetih Ran Jezusovih in omenim njo, ki je začela to pobožnost razširjati.

Sestra Marija Marta Chambron, ki je umrla leta 1907, je bila preprosta in svetniška lajika iz reda Marijinega obiskovanja v Chambery na Francoskem. Zdi se, da je to svojo ponižno služabnico Jezus sam izbral, da skuša ljudi pridobiti za ljubezen do njegovih presvetih Ran.

Kristus je dal sestri dvojno nalogo. Najprej naj bi sama neprestano darovala

Bogu Jezusove rane, potem pa to bogovšečno vajo med svetom vnovič poživila. Zaslужenje Jezusove Rešnje Krvi je neskončno. Njegovo presveto Srce nam je vedno odprto, tako so nam pa odprte tudi njegove Rane. V njih je naše posvečenje in naš duhovni napredek.

„Pobožna sestra govori o presvetih Ranah lepe besede kakor iz Jezusovih ust. „Moje Rane prinašajo Bogu zadoščenje za tvoje rane. Vrzi svoja dejanja v moje Rane in bodo imela nekaj vrednosti. Vsa tvoja dejanja, tudi najmanjša, bodo imela neizmerno zasluženje in bodo moje Srce potolažila, če jih namočiš v moji Rešnji Krvi. Kadar jih daruješ za spreobrnjenje grešnikov, pa četudi se grešniki ne spreobrnejo, bodo imela isto zasluženje, kakor če bi se res spreobrnili.“

Malo besed je to, toda imajo veliko vrednost. Saj je res, da naša dejanja ne morejo imeti pred Bogom veliko vrednosti, celo med ljudmi ne zaslužio veliko hvale. Toda Jezus nas rešuje iz te zadrege. Želi, da združujemo vsako misel, vsako besedo,

vsako dejanje z njegovimi presvetimi Ranami. Tako bomo Bogu silno dopadli in si v nebesih vse zaklade zagotovili.

Posebno bi Jezus rad imel, da bi darovali njegove Rane Očetu za sv. Cerkev, za uboge duše v vicah, za spreobrnjenje grešnikov. Darovanje Jezusovih Ran za sv. Cerkev pospešuje njeno zmagoslavje, posebno njeno notranje zmagoslavje, ki se tiče neumrjočih duš. Svete Rane so največji zaklad ubogih duš v vicah, ker jih z veliko močjo očiščujejo in vodijo v nebesa. In kaj naj rečem o grešnikih? Gotovo je, da se bo vsak spreobrnil, če iz srca zmoli molitvico: "Večni Oče, darujem ti Rane našega Gospoda Jezusa Kristusa, da ozdraviš rane naših duš."

Vsem vernikom, ki bi radi zajemali očiščevanje v presveti Krvi Jezusovih Ran, je priporočljiva lepa molitev, ki se imenuje "Rožni venček usmiljenja". Ker gotovo še ni zelo znan med našimi pobožnimi ljudmi, naj ga tukaj opišem in povem, kako se moli.

Namesto "vere" in prvih treh jagod je tale molitev:

"O Jezus, božji Zveličar, bodi usmiljen nam in vsemu svetu. Amen."

"Močni Bog, sveti Bog, neumrljivi Bog, imej usmiljenje z nami in z vsem svetom. Amen."

"Milost, usmiljenje, moj Jezus, v sedanjih nevarnostih! Pokrij nas s svojo dragoceno Krvjo! Amen!"

"Večni Oče, izkaži nam usmiljenje po Krvi Jezusa Kristusa, svojega Sina! Rotimo te, izkaži nam usmiljenje. Amen, amen, amen!"

Pri debelih jagodah se moli: "Večni Oče, darujem ti Rane našega Gospoda Jezusa Kristusa, da ozdraviš rane naših duš." Ob koncu se to trikrat ponovi.

Pri drobnih jagodah se moli: "Moj Jezus, odpuščanje in usmiljenje po zasluženju tvojih svetih Ran!"

Tak je torej ta rožni venček. Ž njim se vzbuja v nas ljubezen do Jezusa. Kako

malo ljudi je, ki se popolnoma izročijo in posvetijo Bogu! Kako malo jih je, ki se zares brigajo za ljubezen, ki nam jo izkazuje Jezus v svojih svetih Ranah! Kristus nas hoče napojiti s svojo Krvjo, toda kje so tisti, ki veselo hite k njemu in si napolnijo duše iz tega pravira vseh milosti?

Ljudje smo nespametni, ko iščemo utehe povsod, samo tam ne, kjer jo zares lahko najdemo. Podobni smo popotniku, ki ga muči žeja, pa gre pit umazano in blatno vodo iz reke, namesto da bi se zatekel k čisti, hladni in poživljajoči vodi v studencu...

Zajemajmo torej neprestano iz virov milosti, ki so Jezusove Rane! To nam Gospod sam naroča. Sami si ne moremo misliti, koliko dobrega lahko storimo na ta način sami zase, za sv. Cerkev in za duše v vicah. Koliko veselja naredimo božjemu Srcu, če se oprimemo te lepe in vzvišene pobožnosti! Naj bo od sedaj nadalje naše geslo: Vse v zedinjenju s presvetimi Ranami Jezusovimi!

Sveta maša - božja garancija.

P. Aleksander.

KADAR ti ta ali ona tvrdka kaj pravi ali na novo naredi, recimo prebarva hišo ali ji napravi novo streho, ti da garancijo, s katero ti "dobra stoji", da bo delo držalo svojih deset ali več let.

Bog je tudi dal tako garancijo za svoje delo človekovega odrešenja. Ta garancija ni goljufiva kot je dostikrat človeška garancija. Tudi ni samo začasna, samo za nekaj let, temuč je vekotrajna. Zapisal jo je On sam na Kalvariji in sicer s krvjo svojega lastnega Sina. Zato ne more biti goljufiva. Večno pa drži, ker se ta daritev neprestano ponavlja na katoliškem oltarju. Torej Bog ponovno in ponovno zagotavlja

vernike, da jih je Kristus odrešil na Kalvariji in jih še odrešuje v Cerkvi, ki vrši Kristovo službo.

REV. RALPH URAJNAR O.M.C.,
indianapolski novomašnik.

Upam si trditi, da je sveta maša garancija božjega odpuščanja in božje ljubezni. Čista vest in božja milost sta dva predpogoja za srečno življenje, za srečno smrt in večno življenje. Torej je sveta maša zagotovilo vsega tega. Ali je treba to še dokazovati?

Človek, ki si nima kaj očitati pred vestjo in pred Bogom, je srečen. Njegovo življenje gre mimo kot blažen sen in lepo pričakovanje, čeprav je morebiti samo na sebi težko in trdo. Mirna in čista vest je pa sestra božje milosti. Ena brez druge biti ne more. V smrti si ima pa tak človek še manj očitati, zato splava gorak v naročje božje. Zagotovljena mu je srečna večnost in počitek na božjem Srcu na vse veke.

Kaj bi si mogel lepšega misliti kot božje zagotovilo, da bom srečno umrl in dosegel srečno večnost? S takim zagotovitvom iz ust božjih bi šel veselo skozi življenje, čeprav morda moje zemeljsko življenje ni srečno. Koliko kristjanov je že tako zdihovalo, kajneda. Na misel jim

hodi izrek svetega pisma: Veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih . . .

Ponovno ti povem, dragi moj, da je ravno sveta maša tisto zagotovilo. Ali nam ni Bog s Kalvarijo povedal: Četudi bi bili vaši grehi rdeči kot škrlat, beli bodo kakor sneg? Ali ne govori istih besed s sveto mašo nedeljo za nedeljo, dan za dnem? Ali ni zato prišel božji Sin na svet, da bi rešil, kar je bilo izgubljenega? Kdor koli stopi med daritvijo svete maše pod križ in je brez smrtnega greha in ima trden namen, pričujoč biti pri daritvi tako kot naroča Cerkev, si mora biti svest, da je Bog ž njim. Ako je pa Bog ž njim v življenju — ali ni v tem vsa sreča? Če pa je ž njim v življenju, bo tudi v smrti. Če pa je v smrti, tudi v večnosti.

Sveta maša je daritev odpuščanja. Zato jo je ustanovil Bog, da bi imeli studenec, v katerem si lahko izpiramo duše. Sveta maša je daritev zadoščevanja. Sam Kri-

REV. JOHN KAUSEK,
evelethski novomašnik.

stus zadoščuje za naše grehe. Kapljica njegove Krvi bi zadostovala, vendar se vsega zopet in zopet daruje kakor se je daroval na Kalvariji.

Sveta maša je daritev češčenja. S češčenjem, ki ga dajemo Bogu pri sveti maši s Kristusom, izpričujemo svojo vero, svoje upanje in ljubezen do Njega, ki edini more dati pravi mir, tisti mir, ki ga svet dati ne more.

Tako je res sveta maša garancija našega izvoljenja in zveličanja. Popolnoma jasna nam je sedaj ta resnica. V sveti maši naj bi se kristjani učili, v čem je skrivnost prave sreče. S svojim velikim uboštvom nam je Zveličar pokazal, da tista sreča ni v bogastvu. S svojim žrtvovanjem za človeški rod nam je pokazal, da ni v slavnih delih, ki jih v življenju opravljaš, tudi ne v sebičnem samodopadajenju. Pokazal je, da je sreča najgloblja in najzanesljivejša v zavesti, da ti je duša čista in vest mirna. Spravljena z ljudmi in z Bogom je taka duša vedno pripravljena, s potrpežljivostjo nositi breme solzne doline. Spolnjevat voljo Očeta, ki je v nebesih, je tudi njena volja.

Kdor se teh nauk med sveto mašo nauči in po njih živi, mu ni treba biti v strahu za zveličanje.

BOLJŠEVIŠKA verska svoboda. — Kakšna je ruska verska svoboda v dejanju, priča sledeči dogodek, eden izmed tisočev: V glavnem mestu večjega političnega okraja se je v podzemlju neke hiše nastanil star čevljar. Ponošene čevlje je popravljaj in še v tem ni bil poseben veščak. Nekega večera ga je obiskal mlad človek. Globoko se mu je priklonil in mu poljubil roko. Starček se je dvignil s svojega stola, naredil nad mladim možem znamenje sv. križa in mu radostno dejal: "Dobro, da si prišel, sem se že bal, da ne boš imel poguma. In sedaj te imenujem za duhovnika v L. . . mesto očeta Benjamina, ki so ga umorili. Pojdi past njegovo čredo. Bodi zvest v Gospodovi službi. Vsemogočni naj te blagoslovi. Sedaj pa kar hitro odtod, da naju kdo skupaj ne zasaci!" Starček-čevljar je bil škof.

SV. CIRIL IN METOD

(Nadaljevanje s str. 3.)

v Kristusu, 2. ljubezen do teptanih. Kakor sveta solunska brata, tako se je tudi Slomšek notranje prenavljal v Kristusu in dosegel veliko osebno svetost, da je mogel tem uspešneje delati za duhovno prerojenje svojega naroda. Tudi sta se slovanska apo-

ANTON MARTIN SLOMŠEK.

služabnik božji.

stola v ponižni apostolski gorečnosti žrtvovala za takrat prezirane Slované. Ljubila sta ubožce in trpine. Ciril sam je rešil na tisoč sužnjev. Po podobni ljudomilosti se je odlikoval škof Slomšek. Popolnoma se je žrtvoval za prezirano slovensko ljudstvo in za slovenski jezik. Svojo ljubezen do svetih slovanskih apostolov je hotel Slomšek tudi ovekovečiti s tem, da je ustanovil bratovščino sv. Cirila in Metoda. Člani te bratovščine ali poznejšega apostolstva bi naj z gorečo molitvijo delali za odpravo nesrečnega verskega razkola med slovanskimi narodi, obenem pa si prizadevali za lepo krščansko življenje. S to bratovščino si je Slomšek postavil najlepši spomenik.

BARAGA—DOBRI PASTIR

P. Hugo.

KOJ ko se je Baraga odločil za službo pri Dobrem Pastirju, se je z vso dušo poglobil v mišljenje božjega Misijonarja. Brž je začel sam v sebi upodabljati veličastno sliko, ki jo je z duhovnim očesom videl v življenju in delovanju Kristusovem.

O tem nam priča njegova lastnoročna sličica Dobrega Pastirja, ki jo je že v prvem letu bogoslovja naslikal in poslal ljubljeni sestri Amaliji. Pod sliko je napisal: "Podobica Ti kaže Dobrega Pastirja, ki je dal življenje za svoje ovce. Devetindevetdeset jih popusti, če se mu ena izgubi. Ti poznaš Dobrega Pastirja, kajne, ljuba Amalija?"

Kar mu je v peresu zastalo, to je gotovo Amalija sama uganila. Hotel je reči: Glej, On bo poslej moj vzor . . .

Tisto skromno sliko je pozneje Baragova sorodnica, gospa dr. Sajevečeva, povečala v Ljubljani. Ko gledam odtis te slike, se mi zdi, da je Baraga med slikanjem kot preroško navdahnjen gledal pred seboj svoje bodoče zvanje. Kaj predstavlja slika?

V ozadju nad globeljo velikansko krivo drevo, preko katerega so hrumela že stoletja. Pod njim stoji Dobri Pastir z razprostrtima rokama. Hrepeneče zre v globino, ki po njej šumi bistra reka. Ob vodi se je izgubljena ovčica zamotala med trnje. Z odprtim gobčkom, s poslednjimi močmi, meketa navzgor proti Dobremu Pastirju, naj jo reši pogina.

Tako si je Baraga kolikor mogoče nazorno predstavil Dobrega Pastirja, da bi se mu kar najgloblje zarisal v dušo. Najlepši posnetek te sličice je postal on sam. V resnici — živ posnetek . . .

To naj potrdi nekaj prizorov iz njegovega poznejšega življenja, v kolikor jih je

mogoče ponoviti na golem papirju. Ako bi jih bilo mogoče spraviti na oder v živem posnetku, bi morali vsakega do solz giniti. Toda tudi na najrazkošnejšem odru bi jih ne mogli v živi sliki predstaviti. Preveč se menjavajo in stopnjujejo. Le film bi jih mogel zajeti in v celotnem razvoju predočiti.

Bilo je pozimi leta 1847 ali 1848. Baraga je bil takrat v L'Ansu. Odtod je oskrboval Indijance v okolici, pa tudi bele rudarje na polotoku Keweenaw. Kar dobi poročilo, da je v 57 milj oddaljenem Copper Harbor oboležel na smrt še ne krščen otrok. Dobri pastir Baraga se je takoj dvignil na pot. Sedeminpetdeset milj dolga pot po debelem snegu in v hudem mrazu ni zanj pomenilo nič v primeri z nevarnostjo, v kateri je bila dečkova duša.

Vsakdo mora občudovati to nenavadno Baragovo požrtvovalnost. Posebno občudovanja vredna, da, naravnost nerazumljiva, se je zdela protestantom. Takratni newyorški protestantovski list "New York Observer" je to Baragovo junaštvo javno proslavil. Pisal je, da so česa takega zmožni samo katoliški misijonarji, ki nimajo svoje ljubezni razdeljene med Boga in družino, kakor jo imajo protestantski ministri. Baraga je dobil v roke to poročilo. V pismu na dunajskega nadškofa ga dobesedno navaja, zraven pa dostavlja svoje pripombe. Med drugim popravlja poročevalca, ki mu je naprtil 60 let. Pravi namreč, da jih ima šele 51, toda misijonski napori, posebno potovanja pozimi, so ga tako zdelala, da bi mu res lahko prisodil 60 let. K poglavitni točki poročila, da je namreč zavoljo enega otroka napravil tako dolgo in tvegano pot, pa pripominja: "Brez dvojbe je poleg mene vsak drugi katoliški misijonar pripravljen za dolgo pot, pa naj bi bila tudi 500 milj dolga, ne samo 57, da bi mogel eni sami duši s krstom pomagati do večnega zveličanja. Saj ima vendar vsaka duša neskončno vrednost."

Naslednjo zimo se je odpravil na še

bolj dolgo in nevarno potovanje. Namreč v Fond du Lac, kjer je bil že leta 1835 ustanovil misijonsko postajo. Ta kraj je bil od L'Ansa oddaljen 250 milj. Na tem misi-

zimijo. Ubogo ženo so pustili v kolibi, kakor je bila že navada pri teh nečloveških ljudeh. Upali so, da ne bo več živa, ko se bodo spomladi vrnili iz gozdov. Našla pa

Jezus Dobri Pastir, Baragov vzor.

jonskem obisku je imel precej krstov in tudi 13 prvih sv. obhajil. V posebno tolažbo mu je bilo, da je neko starko tik pred smrtjo prerodil za nebesa. To je bila žalostna in vesela povest. Starkini domači so bili odšli v gozdove, da tam pre-

se je katoliška žena, ki se je zavzela zanjo in ji stregla. Ta je tudi Barago opozorila na nesrečno starko, češ, da ne bo več dolgo. V spremstvu te žene je zlezel naš dobri pastir v preprosto kolibo. Ko je starka zvedela, da je tu "črna suknja", se je z obema

rokama krčevito oklenila misijonarja in ga milo zaprosila: "Oče, oče, usmili se me!" Baraga ji je takoj začel vlivati olja nebeske tolažbe v krvaveče srce. Govoril ji je o Bogu in nebeškem veselju. Ženica ga je razumela in mu zatrjevala, da veruje vse, kar ji pripoveduje. Spoznal je, da je vredna sv. krsta. Vendar je sprva odločil, da se naslednji dan vrne k njej in jo še malo bolje pouči v resnicah svete vere. Ko se je pa poslavljaj, mu je nekaj reklo, naj jo rajši takoj krsti. In res jo je. Drugo jutro na vse zgodaj mu pa pride mož postrežnice povedat, da je starka ponoči mirno v Gospodu zaspala . . .

Ko je svojo čredo v Fond du Lacu pomnožil in jo utrdil v veri, je z vodnikom nastopil pot proti domu. Sam poroča dunajskemu nadškofu, da je bila to do tistikrat njegova najtežavnejša misijonska pot. Navadno je to razdaljo premeril v štirih dneh. Tistikrat jih je potreboval sedem. Na pol pota mu je sredi neizmernih samot obolel spremljevalec. Bilo je ponoči, sredi pragozda, v hudem mrazu in debelem snegu. Tudi s hrano sta bila slabo preskrbljena. Baraga je bil prepričan, če mu vodnik umre, bo to tudi njegova zadnja noč . . . Vendar Dobri Pastir tega ni dopustil, tako piše Baraga sam. Proti jutru se je bolezen toliko zboljšala, da sta mogla oba nadaljevati potovanje. Prav počasi je šlo. Toda prtljago nositi in gaz delati skozi sneg je moral misijonar sam. Podnevi sta vztrajno marširala preko hribov in dolin, ponoči sta počivala v kakem zatišju ob ognju. Drva nabirati in kuriti je moral zopet le Baraga, zakaj vodnika je še vedno mrzlica tresla. Tako sta končno vendar srečno dospela nazaj domov. Kaj je mislil Baraga o teh in podobnih žrtvah za duše? Takole piše: "V vseh teh težavah me je neizmerno tolažil spomin na milosti polne krste v Fond du Lacu."

Pozimi leta 1849 ga spet vidimo na lovu za dušami. Nekega dne se je popolnoma sam odpravil z najpotrebnejšo misijon-

sko opravo v bližnjo okolico svojega delokroga. Le še nekaj indijanskih koč mu je bilo obiskati, ki so bile oddaljene deset milj v gorah. Naenkrat mu snežna vihra in velikanski zameti zastavijo pot. Pa ga ni oplašilo. Pogumno je gazil dalje preko gorskih grebenov in prepadov. Pot mu je bila sicer znana, ali sedaj mu jo je sneg popolnoma zametil, da ni vedel ne kod ne kam. Naval snega se je neprestano večal. Komaj je še potegoval trudne noge iz sneženih udrtin, le z največjo težavo se je še poganjal naprej. Kako mu je pač bilo pri srcu v tem mučnem položaju? Poslušajmo, kaj je sam pozneje pisal lijonski misijonski družbi:

"Kljub vsemu me zapreke niso ostrašile, ker so bile v bližnji vasici duše in zahtevale mojo navzočnost . . . Ko sem se bil že tri ure tako poganjal naprej, sem začutil, da me zapuščajo moči. Toda moj pogum in zaupanje v Dobrega Pastirja sta ostala neomajna. Saj so bile duše cilj mojega potovanja. Malo sem se oddahnil in spet vzel pot pod noge. A kmalu sem se tako zmučil, da nikakor nisem mogel nositi prtljage. Obesil sem jo na drevo in skušal na vsak način priti naprej, čeprav zelo počasi. Večkrat sem mislil, da se bom od slabosti zgrudil in obležal. Od mraza in prevelike oslabelosti bi si ne mogel narediti ognja, torej bi gotovo zmrznil. Končno sem prišel na neko mesto, odkoder je bilo le še četrtr ure hoda do cilja. Nekoliko sem se odpočil v snegu in potem z zadnjimi silami nastavljal pot. Tri ure in pol sem lezel, preden sem bil na cilju . . . Čeprav sem imel tisoč ovir premagati, da sem dospel na ta kraj, so bile vse moje težave, hvala Bogu, bogato poplačane. Indijanci so se namreč dobro okoristili z mojim obiskom."

Še isto zimo bi ga bila služba pri Dobrem Pastirju zopet skoraj stala življenje. Sam samcat se je vračal z misijonkega pota, ko ga zajame silna snežna vihra. Bil je kakih 30 milj od najbližjega človeškega bivališča. To je ob navadnih razmerah

nekako 10 ur hoda. Nekaj časa ga je pot vodila skozi gozd in tam je bil kolikortoliko zavarovan zoper blizard. Ko se je pa pot spustila na odprto, se je vihar s tako silo zaganjal v samotnega potnika, da se je le z največjo težavo vzdržal na nogah. Tako strupeno mrzlo je pihalo, da bi mu bila kri v žilah takoj zmrznila, če bi se bil le malo ustavil. Brilo mu je naravnost v obraz in ga zavijalo v sneženi oblak. Seveda je siromak večkrat zgrešil pot in je kakor oslepljen taval naprej, če je šlo sploh naprej. Dva Kanadca, ki jih je vihra na isti poti zalotila, sta občutila vso strahoto takega vrtinca. Eden je prinesel domov zmrznjen nos, drugi zmrznjena ušesa. Našemu apostolskemu potniku se kaj tako hudega ni zgodilo. Toda ko je prišel do cilja, mu je vsa koža padla z obraza kot stara obleka. Tako sam pripoveduje. Svoje poročilo o tem potovanju je poslal na lijonsko družbo in ga takole zaključuje:

“Potovanja so vsekako trda preizkušnja za zdravje in življenje apostolov. So pa tudi bogata sadov in blagoslova za zveličanje duš. In ta misel misijonarja tolaži v vseh stiskah in težavah. V tem je skrivnost njegove požrtvovalnosti in delavnosti.”

Ključ do skrivnosti Baragovega žrtvovanja za duše, ki se zrcali iz pričujočih slik, je pa v tem, da je bil kot dušni pastir živ posnetek Dobrega Pastirja, ki da življenje za svoje ovce.

TO MATER NAJBOLJ BOLI

P. Bernard.

VSAKO mater najbolj boli, če mora doživeti, da preganja njo samo in njeno družino lastni otrok. Posebno boli to, če se mati dobro zaveda, da sama ni ničesar kriva. Morebiti je ravno tistemu otroku posvečevala največjo pozornost,

zanj mnogo žrtvovala in se na vso moč trudila, da bi ga vzgojila za dobrega in poštenega člana človeške družbe. Vsaka mati bo rada priznala, da je ni bolečine v njenem srcu nad to bolečino.

Žal, marsikatera mati mora kaj takega doživeti. Kdo bo poravnal škodo, ki jo zakrivi tak nehvaležen otrok? Kdo bo popravil razdejanje v materinem srcu, kdo nadomestil izgubo miru in veselja, ki jo pokvarjeni otroci povzročijo neštetim družinam? Zdi se, da imajo taki prav poseben poklic od satana, da pod njegovim vodstvom zanašajo v človeško družbo prekletstvo in razrvanost.

Naša duhovna mati Cerkev mora neprestano prenašati te najhujše bolečine skrbne matere. Vsakdo ve, kako se mora Cerkev v vseh časih braniti pred zunanjimi sovražniki in preganjalci. Z ognjem in mečem in z besedo zaničevanja je sovražna armada zunanjih sovražnikov Cerkve neprestano pripravljena na napad na Cerkev v strnjenih vrstah. Toda Cerkev je na to pripravljena in iz vseh takih bojov zopet in zopet prihaja zmagoslavna.

Poleg teh zunanjih sovražnikov se pa vedno pojavljajo na sovražnem bojišču njeni lastni — nekdanji — otroci. Odpadniki in izdajalci. V naročju Matere so zrasli in postali močni. Svojo moč sedaj porabljaajo za to, da mečejo blato in kamenje v svojo Mater. Obrekujejo in zasramujejo jo na najpodlejšje načine. Skušajo ji vzeti ugled v očeh sveta in jo spraviti s površja zemlje, ako bi bilo mogoče.

To je, kar Mater najbolj boli . . .

Zdi se, da se venomer ponavlja dogodek iz dvorane zadnje večerje. Judež je zavžil izpremenjeni Kruh, potem se je kradoma splazil ven v noč. Z božjo Hrano v sebi je iskal tiste, ki bi hoteli kupiti njegov izdajalski čin za 30 srebernikov . . . Zdi se, da izdajalci in odpadniki morajo biti na svetu kot nekak stalni inventar Kristusove Cerkve. Gospod je vedel, kaj se bo godilo skozi tisočletja, zato je dejal: Pohujšanje

sicer mora priti, toda gorje tistemu človeku, po katerem pride pohujšanje . . . Pohujšanje mora priti? Zakaj mora priti? Zato, ker svet od prvega greha dalje tiči v zlu.

zla, pohujšanja!

Veliko beremo, kako divjajo odpadniki proti Cerkvi po tujih deželah. Najnovejši zgledi takega divjanja prihajajo iz

Sveta Ana — patrona krščanskih mater.

Nihče pa ni primoran, vdati se zlu in postati njegov apostol. Zato tisti "gorje" takim, ki hote in nalašč postanejo nositelji

Nemčije. Prečudno iznajdljivi so ti ljudje. Pregarjanje Cerkve in njenih otrok z ognjem in mečem je nekaj zastarelega,

nazadnjaškega. Zgodovina kaže, da se ne izplača. Satansko sovraštvo je iznadljivo. Obrekovanje in najpodlejše obdolževanje bo menda več izdalo. Tako sodijo, po tem se ravnaajo. Zato so "odkrili" med služabniki Cerkve gnusobo, ki se upira peresu, da bi jo spravilo na papir . . .

Težko je razumeti, kako je mogoče, da se te reči gode pred očmi vsega sveta in svet ne uvidi, kaj je gonilna sila vsega tega početja. Težko je razumeti, kako morejo odpadli katoličani tako divjati zoper Mater, ki jih je vzgojila. Toda "pohujšanje pač mora priti" in zdavnaj je že znano, da je janičar hujši od Turka.

Žal, nam ni treba segati po zglede v oddaljene dežele. Imamo med seboj močno četo izvoljencev satanovih, odpadlih sinov in hčera Matere Cerkve. Noben zunanji sovražnik ni tako strupeno zagrizen v boju zoper Cerkev kot so ti renegatje in te renegatke. Dan za dnem ostrijo orožje blatenja in obrekovanja svoje Matere. Prepričani so, da se bo njim posrečilo, kar se ni posrečilo v dveh tisočletjih vsem tistim, ki so prelili veletoke krvi v preganjanju Cerkve in njenih otrok.

Človek se mora vsega privaditi, pravijo. Kakor tudi je nam katoličanom neprijetno to neprestano blatenje in oblivanje z gnojnico, privaditi se moramo. Prav tako se moramo vsega tega privaditi, kot so se naši bratje in sestre v preteklosti privadili krvi in ognja in divjih zverih. Tako nas tudi te reči, ki se danes gode okoli nas, ne smejo begati.

Odpadniki vedo, da te reči Mater najbolj bole . . .

Mi moramo vedeti, da je danes bolj kot kdaj potrebna neomajna zvestoba do Matere. Mi moramo vedeti, da se nam je treba danes bolj kot kdaj poprej tesno zgrniti okoli Matere, moliti zanjo in se organizirati v njeno zaščito in obrambo. Pohujšanje prihaja, ker pač mora priti, toda pazimo, da koga izmed nas ne zadene Gospodovo — gorje . . .

Dogodek iz življenja

Johana s Hriba.

KO sem se udeleževala zadnjega misijona, sem slišala besede: Bog hrani človekova dobra dela, četudi se od nje ga obrne. Tako ali podobno je rekel misijonar. Ob tistih besedah je prišel meni na misel slučaj iz moje mladosti, ki ga vam hočem tu opisati. Takrat sem jaz šivala, prala in likala raznim strankam.

Mislim, da je bilo v maju leta 1894. Prišla je neka ženska iz Aleksandrije na Vrhniko zdravja iskat. Stregla ji je njena mati. Stanovali sta blizu mene. Jaz sem šla vsako popoldne k njej po perilo, ker se je zelo potila. To je bilo med tretjo in peto uro vsak dan. Bolnica je bila zelo visoka, kot pravimo. Mene je samo toliko pogledala, da sem vedela, da me vidi. To je trajalo kake štiri tedne. Imela je drage uhane, prstane, zapestnice, perilo pa iz najfinejšega platna.

Neki dan pride k meni njena mati že zjutraj in mi pravi: Pridi k nam, moja hči te želi videti. Seveda sem se takoj odzvala vabilu.

Ko pridem v njeno stanovanje, mi pravi: Ti si močna, prenesi me tja k oknu. Tam je boljši zrak. Takoj sem jo prenesla, zvečer pa nazaj na posteljo.

Drugi dan zopet pridem k njej. Potožila mi je o svoji bolezni: Danes mi je bilo pa strašno hudo. Že sem prišla za tole steklenico konjaka, da bi se udarila na sence in končala to revno življenje.

Odgovorim ji: Nikar na take reči misliti, smrt bo že sama prišla.

Naslednji dan zopet pridem. Na nočni omarici poleg postelje opazim vso zlatnino, ki jo je bila tja odložila. Mene pa nagovori: Daj mi kako tolažbo, jaz ne morem živeti.

Odgovorim ji: Dajte za svete maše. Bog vas lahko potolaži, ljudem je to težko v takih okoliščinah.

Takoj mi je dala za več svetih maš. Takrat je bil pri nas za kaplana g. Štefan Rihar. Bil je zelo goreč duhovnik. Nesem mu za svete maše, on me pa začne izpraševati o moji bolnici. Povedala sem mu vse, kar sem vede-

la. Pa mi reče: Ti edina imaš dostop do nje, ti glej, da se bo spravila z Bogom, preden umrje. Odgovorila sem: Bom skušala, toda težko je o teh rečeh govoriti ž njo, ker je tako visoka.

Potem sem zopet odšla k njej. Ko me zagleda, me takoj vpraša: Kaj je pa rekel gospod? Odgovorim: Obiskat vas pride, če hočete. Pa mi je rekla: Lahko pride, samo danes še ne.

Naslednji dan mi pa kar sama od sebe reče: Pa naj bi danes prišel gospod. Takoj sem ga šla povabiti in zvečer je res prišel. Ko je odšel, mi reče bolnica: O, ta je premlad, temu jaz ne morem odkriti svojega dušnega stanja. Jaz se potegnem zanj in pravim: O, zadosti je učen in pobožen. Le brez skrbi bodite. Dobro ga poznamo, odkar je pri nas v službi.

Ona pa le ne da obveljati in nadaljuje: Rada bi onega gospoda iz Bevk, ki sem pri njem opravila prvo sveto obhajilo. Odgovorim ji: Tudi to se da narediti. Saj imajo tu voz in hlapca, pa naj gre po gospoda v Bevke. Vendar, to je precej daleč in med tem že lahko umrjete. Zakaj ne bi tega našega še enkrat poklical, ki je tako blizu?

Odgovor je bil kratek: Danes še ne.

V četrtek popoldne 23. junija pa reče: Danes je pa prav malo manjkalo, da nisem umrla. Pa pojdi po vašega gospoda. Vsa vesela odhitim in je prišel brez odlašanja. Čakala sem v predsobi, dokler jo je spovedoval. Ko je bilo končano, pride gospod in mi reče: Zelo slaba je. Najbolje bi bilo, da bi jo takoj obhajal, toda na vsak način hoče biti za sveto obhajilo tešč. Torej boš jutri zjutraj vse lepo pripravila, prišel bom pa že ob štirih, da ne bo prepozno.

Res se je vse tako zgodilo. Ko je duhovnik odšel, mi je rekla bolnica: Vzemite vse te robe in jih sežgite, ker sem nekaj kašljala. In sedaj hočem biti sama, ker sem Gospoda prejela. Šele popoldne ob petih zopet pridi, ti bom dala lep spomin za to dobroto.

Pri nas je vsak petek ob treh popoldne zvonilo z velikim zvonom. To je bilo seveda v čast Kristusovemu trpljenju in smrti. Tisti petek je ravno odzvonilo, ko priteče bolničnica mati k meni in vzklikne: Žovanina je umrla! Ravno med tem, ko je zvonilo, je izdihnila...

In bilo je to tudi na njen godovni dan, 24. junija.

Iz njenega prejšnjega življenja sem zvedela par stvari. Služila je nekaj časa pri nekem bogatinu. Pozneje je bila kot gospodinja pri njem, pa ne poročena. Do zadnjega ji je pošiljal mnogo denarja. Več žensk iz našega kraja jo je poznalo od zgodnje mladosti. Pravile so, da je bila zelo dobra in pobožna, preden je odšla po svetu.

Zdi se, da tudi na svojih krivih potih ni popolnoma pozabila Boga. Zato, mislim, ji je "prihranil njena mladostna dobra dela za zadnje dni..."

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

MLAD kandidat za altar. — Najmlajši točasni kandidat za oltar je bržčas mali Gvidon de Fontgalland, 11 letni francoski deček, ki je umrl pred 12 leti. Nedavno so uradno izkopali njegove telesne ostanke na pokopališču v Die in jih prenesli v kapelo velikega semenišča valenške škofije. To je znamenje, da je njegov beatifikacijski proces že precej napredoval. Kako navdušenje vlada za njegovo oltarsko čast in s kolikim zaupanjem se mu po vsem svetu priporočajo, se vidi iz tega, da je njegov kratki življenjepis, ki ga je spisala dečkova lastna mati, grofica de Fontgalland, izšel že v 92 jezikih. Doslej je prijavljenih na njegovo priprošnjo že 926 čudežnih ozdravljenj in 156.000 drugih uslišanj. Poleg tega pa še 771 poklicev v duhovski oz. redovni stan. Mali Gvidon je namreč želel postati duhovnik. Ker ga je pa Bog prej k sebi poklical, iz nebes neti duhovniške in redovniške poklice. Glede čudežev za njegovo beatifikacijo tedaj ne bodo v zadregi, kot pri sv. Mali Tereziki niso bili. Prošnjo za njegovo proglasitev za blaženega je doslej podpisalo 2.500.000 njegovih častilcev. Upanje je tedaj, da bo nežna mladina kmalu dobila sebi najprikladnejšega patrona in vzornika, ki ga bo potem gotovo še bolj vzljubila.

KOMUNISTIČNE šole za otroke. — Ne mislite, da take šole obstoje samo v Rusiji, ali morda v Mehiki. Jih imamo tudi že v Ameriki. V New Yorku n. pr. že na tisoče otrok ver-
no poslušajo komunistični katekizem, ki ga jim

izven obvezne šole razlagajo razni komunistični agitatorji. To je na podlagi detektivskih poročil ugotovil Rev. Feeney, S. J. Tamkajšnja komunistična centrala je poleg 2,655.000 komunističnih pamfletov izdala tudi komunistični katekizem. Prirejen je po katoliškem katekizmu, ki točko za točko, vprašanje za vprašanjem, pobija katoliški nauk. Na vprašanje n. pr. če je Bog, morajo otroci enoglasno odgovoriti: Ni Boga!. V tem duhu vzgojena mladina bo seveda žvižgala na ameriško ustavo. Kaj pomaga siliti k prisegi nanjo? Naj ukažejo taki mladini vsak dan parkrat defilirati pred ameriško zastavo in jo pozdravljati ali celo poljubijati, kaj bo pomagalo, če bota pa glava in srce komunistična? Take parade so destilirana voda zoper težko bolezen. Amerika bo svoje prijateljstvo s sovjeti, ki ga oni tako na debelo izrabljajo v svoj prid, enako drago plačala kot ga plačala Francija, ako bo dovoljevala take šole.

SOCIALISTI — kapitalisti. — Če kaki nemaniči rohnijo proti kapitalistom, kot tako dobro znajo socialisti, je to umljivo in deloma tudi opravičljivo. A če socialisti, sami kapitalisti, grmijo nad kapitalisti, je to smešno. Pa ni malo takih. Vzemimo n. pr. Francijo, kjer je pravkar prijel za vladne vajeti ministerski predsednik Leon Blum, voditelj tamkajšnjih socialistov. Jud je in velik framason. Pa tudi večkratni milijonar. Svoj kapital ima vložen v neko velepodjetje za motorje. Da bi se mu milijoni hitreje množili, je skoval francosko-sovjetsko prijateljstvo pod pogojem, da bodo sovjeti motorje pri dotičnem velepodjetju naročali. Poleg ogromnih dividend ima še kot poslanec 60.000 frankov letne plače in še 34.664 frankov kot častni državni svetnik. Njegov sin ima pri nekem drugem podjetju 6000 frankov mesečno. Socialist Aleksander Varenne se je l. 1925 dal nastaviti za generalnega guvernerja Indokine in je imel kot tak 600.000 frankov letne plače. Socialistični agitator za generalne štrajke Zyromski dobiva s svojo ženo, ki ima svoj lastni urad, 100.000 frankov na leto. Bivši socialistični poslanec Antonelli dobiva za nekaj ur vseučiliških predavanj o socialnem zavarovanju 72.000 frankov letne plače. Istotako ima bivši poslanec Richard privatno službo, ki mu meče od 125.000 frankov na leto. In še precejšnja vrsta je takih. Vsi ti so kljub kričecemu nasprotju med teorijo in

prakso še vedno socialisti, ker se jim pač izplača.

P APEŽ Pij XI. jubilent. — Zадnjega maja je vladajoči sv. oče nastopil svojo 80letnico. Dne 12. febr. pa je poteklo 14 let, kar s krepko roko drži za krmilo Petrove ladje in jo previdno vodi med čermi povojne svetovne zmede. Za ti dve priliki so zgodovinarji osvežili nekaj zanimivih spominov. Med drugim vedo povedati, da je izmed 261 naslednikov Petrovih, ki je vladal Cerkev 34 let, le 29 papežev nad 14 let vodilo Kristusovo čredo. Najbolj se je Petru približal Pij IX., ki je vladal 31 let. Ko je blagi Benedikt XV., ki je gledal vso grozoto svetovne vojne, zatisnil oči, je komaj kdo mislil, da bo Ahil Ratti, eden najmlajših kardinalov z ozirom na imenovanje, njegov naslednik. Ko so se kardinali zbrali v konklave, da izvolijo novega papeža, so imeli le dva resna kandidata. Skupina Pija X. je kandidirala kardinala Merry del Vala, španca, državnega tajnika. Toda ne eden ne drugi ni pri prvem skrutiniju dobil potrebne dvetretjinske večine glasov. Ko je Pijeva skupina videla, da s svojim kandidatom ne bo prodrla, se je odločila za kardinala Lafontaine, beneškega patrijarha. Ta je kmalu dobil 24 glasov in pustil za seboj kardinala Gasparrija, ki je dobil 21 glasov. Nato se je tudi del Leonove skupine odločil za drugega kandidata, kardinala Rattija, ki je imel dotlej le 5 glasov. Tako so bili trije resni kandidati: Lafontaine, Gasparri in Ratti. Gasparri je stopal vedno bolj v ozadje in bil pri 13. skrutiniju izločen. Ostala sta Ratti in Lafontaine. Prvi je imel 30, drugi 18 glasov. Pri 14. glasovanju je dobil Ratti 42 glasov, Lafontaine 9, Laurenti pa 2. Kardinal Ratti je zmagal. Prav za prav ni on zmagal, ne njegova skupina, ampak božja modrost in previdnost je zmagala nad človeško modrostjo in ji docela zmešala njene prvotne račune.

P OMEN vere. — Rdečim je vera opij za posameznike in za cele narode. Gotovim "učenjakom" je odmev nekdanjih dni, ko je človeštvo še tičalo v temi nevednosti. Gotovim kristjanom in katoličanom je nedeljska ali celo samo še veliko-prazniška obleka. Uvidevnim in treznim možem, naj so že kristjani ali ne, je življenjska in kulturnotvorna sila, za katero ni nobenega enakovrednega nadomestka. Od našega bivšega predsednika Mr. Hooverja smo

začasa njegove vlade redko katero slišali o veri. Nedavno pa je ameriški mladini v San Francisco takole udaril na versko struno: "Ko bi danes kak narod izzval kulturni boj, bi vsej kulturi izkopal grob! Ker prava kultura je pozidana na temelju krščanstva." Robert Quillen, predsednik ameriške rudarske unije se je pa takole izjavil o pomenu vere: "Že davna skušnja potrjuje, da ima največji vpliv na moralo narodova vera. Če so vladarji kakke dežele pametni, bodo vero cenili in ji v njenem udejstvovanju dajali pobudo. Kajti noben drug zaveznik jim pri njihovem prizadevanju za mir, red in blagor dežele ne bo bolj koristil. Vlade, ki puste, da prominentni možje svoj vpliv na ta način zlorablajo, da vero sramote in skrunijo, žanjejo, kar so sejale. V cerkvi marsikak prostor ostane nezaseden, v ječah pa ni nobena celica prazna."

I Z svobodomiselne šole M. Juggove. — M. Jugg je v zadnjem "Mladinskem listu" svojega Edyja zopet nekaj nekaj novega naučila. Povedala mu je, da razne živali niso izšle iz ustvarjajoče roke božje kot pravi sv. pismo in so doslej vsi mislili, ki kaj dajo na sv. pismo. To zmotno prepričanje da je sredi preteklega stoletja temeljito ovrgel Karl Darwin. Dokazal je, da vse živalstvo tvori eno veliko družino s skupnim praočetom in pramaterjo, iz katerih se je do sedanje pestrosti vrst in poedincev razvila in razrasla. Vse njih vrste in poedinci so med seboj v bližnjem ali daljnem sorodstvu. Tako je na pr. pes nekaj nečak volka, maček tigra, zebra nečakinja konja, kušar pa nečak kače. Dalje tega rodovnika ni razvila, ker bi se morda njen Edy preveč ustrašil svojega prastarega strica orang-utanga. Njen namen pri tem je prozoren. Svojemu Edyju in ostalim mladim rdečim junakom je hotela s tem dati v roke puške, da bi streljali na "nazadnjaško" sv. pismo in Cerkev, ki ji je sv. pismo božja beseda. Revica pa ni pomislila, da je s tem do kosti razgalila vso svojo nevednost. Pokazala je, da je sama v darwinizmu abecedarica, v sv. pismu pa niti to ne, in da tedaj kvečjemu kot učenka spada med abecedarje, ne pa kot učiteljica. Darwin sam, ko bi še živel, bi jo za lase prijel in iz šole vrgel. Ne radi tega, ker si prizadeva popularizirati njegovo razvojno teorijo. To je on res učil, dasi ni njen oče kot M. Jugg misli. Pač pa radi tega, ker je Stvarnika pomilovaje v pokoj poslala, kot bi v smi-

slu darwinistične razvojne teorije ne bilo več prostora zanj. Besedo "created", ustvarjen, je dala med ušesca. Radi tega bi ji Darwin ušesca navil, da bi postala uhlja, kakor zasluži. Darwin je bil pač agnostik, to se pravi, da se ni dvignil nad stvar, ker je bil modroslovno velik siromak. Ni pa bil pozitiven ateist, kot socialisti mislijo in M. Jugg ž njimi. Sam je zapisal: "V stanju skrajnega kolebanja nisem bil nikoli ateist v tistem smislu, da bi Boga tajil." In glede razvojne teorije pravi: "V resnici velika zamisel je, da je Stvarnik klico vsega življenja, ki nas obdaja, le nekaterim ali celo eni sami formi vdahnil." Poleg tega je pa njegova razvojna teorija kot si jo je on zamislil, sloneča zgolj na zunanjih vzrokih in boju za obstanek, zastarela puška na kresilo, dobra kvečjemu še za socialiste. Poznejša razvojna teorija jo je spravila v mrtvašnico. Bogoslovje pa M. Juggovi glede njenega umevanja svetopisemske kosmogonije nima kaj reči. Kajti mimo takih idiotov in idiotinj gre bogoslovna veda najrajši molče. Kdor ima le malce pojma o tem, kako bogoslovna znanost umeva biblično kosmogonijo, ve, da je ni nujno tako umeti kot črke kažejo. Na črke se je tudi M. Jugg obesila, seveda le kot papiga. Da je Bog vse vrste živali neposredno ustvaril, ni nikaka verska resnica. Pač pa to, da je Bog vsaj posredni stvarnik vesoljstva. Kdor to prizna, lahko tudi s krščanskega in katoliškega stališča zagovarja razvojno teorijo. Mnogi krščansko in katoliško misleči učenjaki so jo zagovarjali in jo še zagovarjajo. Malone poldrugi tisoč let pred Darwinom je že sv. Avguštin postavil domnevo, da je Bog v trenutku vse ustvaril. In ta "vse" je tako razumel, da je ustvaril samo seme vsega, da se je potem iz tega semena v teku in toku časa vse razvilo. Cerkev Avguština radi te hipoteze ni nikoli obsodila. Verna Lamarek in Saint Hilaire sta že pred Darwinom zagovarjala razvojno teorijo. Nikake sitnosti nista imela s Cerkvijo. Enako sta jo prepričana katoličana Ampere in d'Omalus že pred Darwinom nemoteno zastopala. Za Darwinom jih je sledila legija, ki so si jo osvojili, med njimi znani učenjaki veljak jezuit Wasmann. Cerkev jih ni nikoli klicala radi tega na odgovor. Seve, kdor Boga Stvarnika sploh izključi, kar delajo materialisti in ž njimi socialisti, ta se je sam obsodil. Kajti le: Bedak je rekel v svojem srcu: Ni Boga. Z bedaki se pa pаметen človek ne prereka.

Kotiček

lemontskih
klerikov

OBISK, SLIKE, TRIJACI.

Na dan Vnebohoda Gospodovega so nas prišli obiskat dijaki najvišjega razreda iz St. Joseph's College v Westmont, Ill. Tam smo tudi mnogi izmed nas več let študirali, zato se dobro poznamo. Vsi naši obiskovalci hočejo postati letos frančiškani, seveda ne v našem komisarijatu, ker niso Slovenci.

Bili so nam zelo dobrodošli. Po obedu so bili z nami pri šmarnični pobožnosti, potem smo šli na hrib igrati "baseball". Ko smo imeli že skoraj dosti igre, nam je nekdo prinesel dober mrzel čaj, zato smo nehali z igro. Po čaju smo razkazali naš kraj študentom in so si vse precej dobro ogledali. Posebno se jim je dopadla naša grota. Kakor je bilo videti, so vsi z veseljem uživali prosti dan pri nas. Okoli petih so odšli nazaj domov.

V sredo 27. maja je pa Mr. Anton Grdina & Co. pri Finžgarju kazal slike s svojo "Moving Picture Machine". Slike so bile mnogovrstne. Prva slika je kazala boj, v katerem je "mongoose" umoril kobro. Druge slike so bile o svetovni vojni, o delu na polju v Sloveniji, o evharističnem kongresu v Ljubljani, o Baragovem dnevu v Clevelandu ter o lanskim slovenskim clevelandskih novomašnikih. Tudi nekaj sester z Mt. Assisi in drugih naših sosedov je bilo pričujočih. Vsi smo z velikim užitkom gledali slike in se prav lepo zahvaljujemo dobremu Mr. Grdini.

Letošnji Trijaci nam niso pozabili prinesiti slane. To je že njihova navada, da nas vsako leto spet malo spomnijo na zimo. Enega teh Trijacev imamo pri nas, to je naš brat Bonifacij. On je naš vrtnar. Po obedu mu je Fra. Anton zaigral na vijočino, Fra Bonaventura pa zapel sledečo pesmico:

Je pa davi slanica pala
na zelene travnike.
Je vso trav'co pomorila,
vse te žlahtne rožice

Men' pa ni za rožce moje,
če jih travca pomori.
Al' čebula in solata,
to me noč in dan skrbi.

Če solata konec vzame,
kaj bom z vrta v kuhinjo dal?
Jeza vseh bo padla name,
če čebule bo premal'.

Le korajžo, Bonifacij,
saj ne bo tako hudo
Kmalu proč bodo Trijaci,
padla slan'ca več ne bo.

Tako smo potolažili našega vrtnarja in res potem ni bilo več slane. Namesto nje je pa prišla suša in bo

menda treba našemu vrtnarju v tolažbo kmalu novo pesem narediti.

Fra. Martin Stepanič.

ČESTITKE IN PRIZNANJE.

Pod imenom "Serafinski Utrinki" izhaja v domovini nov list, ki ga izdajajo naši frančiškanski sobratje. Zanimiv je ta list posebno z enega stališča. Sotrudniki so namreč sami naši sokleriki provincije sv. Križa. Vsebinsko je sestavljena iz zelo primernih člankov, pesmi in dopisov, da je veselo je čitati. Kakor poročajo v rubriki "Na okrog", imajo svoja zborovanja in seje v sobi, ki so jo krstili z "Amerika". V tisti sobi sta namreč stanovala za časa svojega tamkajšnjega bivanja naša laskoletna novomašnika P. Lenart in P. Marcel.

Namen lista je v prvi vrsti medsebojni stik klerikov. Razdeljeni so namreč v štiri skupine in stanujejo v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu in Kamniku. Tudi nas so v svoji peti številki pozvali na sodelovanje. To nas je prav razveselilo. Ker smo tudi mi udje iste provincije — naš komisariat je namreč nekaj ameriški oddelk, ameriška kolonija naše matere provincije — želimo tudi mi stopiti v bolj tesno in prijateljsko zvezo z našimi sobratji v provinciji. Radi oddaljenosti je seveda to v popolni meri precej težko. Toda za prvo silo jim preko ogromnega oceana podajamo roko v prijateljski pozdrav ter kličemo njihovem listu: Dobrodošel!

Ker mi objavljamo svoje spise v listu Ave Maria, ki ga tudi oni dobivajo, naj bo to prvo sredstvo in zveza lepega prijateljstva, ki ga želimo s pričujočim člankom z njimi skleniti. Dosedaj je bilo še nemogoče, da bi naravnost dopisovali v "Utrinke", ker smo bili preveč zaposleni, in tudi radi svoje slabe slovenščine se malo bojimo. Mislimo pa res kmalu začeti. Bomo že naprosili p. magistra, da nam kaj popravi in izpili. Koliko bo naše dopisovanje v izpodbudo in korist tamkajšnjih bralcev, je zelo težko reči, ker mi živimo v vse drugačnih razmerah.

Torej prisrčna hvala za nudeno priliko k sodelovanju pri lepem delu, ki bo v veliko osebno korist nas samih, pa bo gotovo našlo tudi odmev v celi provinciji in komisarijatu. Še enkrat čestitamo mladim sobratom za tako korajžen nastop. Ad multos annos! Naj Serafinski Utrinki dočakajo visoko starost in v polni meri dosežejo svoj blagi namen!

Fra. Alojzij Medic.

NAŠI DIAKONI IN SUBDIAKONI.

Pred kratkim so nekateri naših klerikov šli v Chicago in so tam dobili diakonat in subdiakonot od pomožnega škofa Shiela. Dva sta dobila subdiakonot, trije pa diakonat. Kaj pa je to?

Po domače bom skušal povedati. Kdor hoče postati duhovnik, mora stopati proti oltarju po nekakih duhovnih stopnicah, ki so najprej štiri, potem pa še tri. Štirim stopnicam pravimo nižji redovi, trem pa višji redovi. Kdor je prestopil samo prve štiri stopnice, to se pravi, je prejel nižje redove, se lahko še obrne nazaj in ne postane duhovnik. Če pa hoče postati duhovnik, mora korajžno še na vrhne tri stopnice.

Te tri stopnice so subdiakonot, diakonat in presbiterat. Zadnja stopnica pomeni, da ravno postaja duhovnik, kdor ta red prejema iz škofovih rok. Iz tega torej

vidite, da so trije od naših klerikov že prišli na predzadnjo stopnico. Drugo leto bodo stopili še malo više in takrat jim bodo rekli — novomašniki. Sedaj, ko so diakoni, že lahko pojejo "Dominus vobiscum", pa samo pri evangeliju slovesne maše. To je že velik privilegij. Sedaj bom pa še nekoliko povedal o tistih naših klerikih, ki so opisane rede prejeli.

Fra. Andrej Svete je prvi med diakoni. Doma je iz Forest City, Pa. Je zelo učen in to ne samo v znanstvenih rečeh, ampak tudi v praktičnih. Je namreč zelo dober kuhar in večkrat pomaga v kuhinji. Za veliko noč je šel celo v Chicago v našo residence kuhat. Zraven tega je bil tudi za subdiakona pri opravih velikega tedna. Za obojno delo so ga precej pohvalili. Zадnje čase se je naučil delati tudi "ice cream" ali sladoled. Že nekaterikrat smo se posladkali z njegovo specialiteto. Poleg tega je pa Fra. Andrej tudi pomožni knjigovez in še posebno specializira na "podrte" brevije, da jih spet porabne naredi.

Njegov sobrat, Fra. Ciril, ki je tudi postal diakon, je pa doma iz Sheboygana, kakor gotovo že vsi veste. Ta je zelo priden "Kotičkar", zraven tega pa naš glavni knjigovez in je že veliko dobrega storil za našo samostansko knjižnico, pa tudi za posamezne ljubitelje knjig. Svojo delavnico ima kar v sobi, ker nimamo drugega prostora. Toliko je tistih "mašin", da se postelja komaj stisne mednje.

Tretji naš diakon je pa Fra. Alojzij Medic iz Chicago. Ta je pa zelo izobražen v leposlovju in zraven tega izvrsten "žnidar". Kadar ima le kaj časa, poganja kakšen stroj. Na pisalni stroj šiva lepe povesti, na šivalni stroj pa tipka naše raztrgane habite. Bojim se, da pri vsem tem delu ne bo našel časa za kakšen "Dominus vobiscum".

Zdaj pa še o naših subdiakonih. To sta Fra. Bonaventura in Klemen. Prvi je poleg drugega naš pevovodja in pri orkestri tuli na seksofon. Pri petju je pa večkrat solist. Fra. Klemen je pa glavni brivec ali kako bi se to reklo. Brijemo se namreč prav za prav sami, on nam samo lase postriže, kadar komu silijo v oči in ušesa.

To so torej naši diakoni in subdiakoni. Drugi pa počasi lezemo za njimi, pa smo nekateri še precej daleč celo od tiste prve stopnice. Toda počasi se daleč pride. Fra. Ludvik Ule.

ŠE NEKAJ O SLOVENŠČINI.

Da ne bo moja stvar kar tako brez vsakega sadu konca, hočem še nadaljevati s svojim mišljenjem.

Zadnjič sem omenil, naj bi vsak slovenski list zbral okoli sebe krožek tu rojene mladine in ji skušal dati višjo izobrazbo v slovenskem jeziku. Kajti v naših razmerah je to silno potrebno in edin izhod iz naše zadrege. S tem bi bilo dano upanje, da bo vsaj nekoliko rešena prihodnost naših listov.

Seveda je na papirju stvar lahka in brez težav. Načrt je načrt, a uresničenje načrta je popolnoma druga stvar. Vem, da bi bilo treba precej žrtev in trdega dela, preden bi se ideja spravila v dejanje. A vsak cilj ima svoje težave. Kje bomo nekaj dobili zastonj ali si prislužili brez truda?

O angleškem delu naših listov sem že govoril. Poudaril sem, da na noben način ni brez pomena. Toda ali bi se res ne moglo narediti, da bi vsak list preskrbel tudi vsaj eno stran za vzgojo otrok v slovenskem jeziku?

Saj prav za prav ni težko otrokom zbuditi zanimanje za slovensko branje. Če bi jim že nič drugega ne mogli povedati za izpodbudo, bodo vsaj to razumeli, če jim povemo, da je za vsakega koristno, ako zna več ko en sam jezik. Tako je meni moj oče večkrat govoril: Študiraj slovenščino in potrudi se nekoliko zanjo. Pregovor pravi: Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš. Resnično!

En primeren in lahek način tega dela je imela svoj čas ravno naša Ave Maria. Pozneje je s tem prenehala, pa mislim, da v svojo škodo. V mislih imam stalno mesečno rubriko: NAŠ STRIČEK. V tisti kotiček so dopisovali otroci iz različnih naselbin in večinoma po slovensko. Kako navdušeno so brali vsa tista pisma in sami svoja pošiljali, lahko precej vidimo, če vzamemo v roke tiste letnike našega lista. Jaz sam se dobro spominjam, kako sem vselej hitro odprl tisto stran. Da so imeli od tistega otroci svojo korist, o tem ni nobenega dvoma. A naenkrat je cela stvar nehala. Naš ljubi Striček je izginil. Zakaj? Tega ne vem, zdi se mi pa, da je obžalovanja vredno.

Če si hočemo torej preskrbeti bodočih bralcev naših listov, moramo najprej dati našim malim priliko, da se prično zanimati za slovensko branje. In kar od začetka — od otroških let. Ako tega ne storimo, smo popolnoma sami krivi, če izginja slovenski jezik v Ameriki. Torej kaj mislite? Ali je res že prepozno, da bi NAŠ STRIČEK prišel zopet na dan? Ali je prepozno, da bi še kak drug list poklical iz groba kakega — strička?

Fra. Ciril Šircelj.

K OČETU

Rev. Hafner.

(Konec.)

KATAKOMBE.

KDOR bi potoval v Rim, pa bi ne videl katakomb, bi se gotovo lahko reklo o njem, da je božjo pot samo napol opravil. Sicer se pa menda ni treba bati, da bi kdo ne šel gledat katakomb. Katakombe imenujemo podzemeljska pokopališča prvih kristjanov zunaj mesta Rima. Pokopavali so v katakombah seveda vse mrličke, toda v prvi vrsti so ta pokopališča tako slavna in častitljiva zavoljo tega, ker je v njih pokopanih tudi jako mnogo krščanskih mučencev. Zavoljo grobov mučencev so katakombe tako zelo obiskovane. Že precej od prvega početka so jih imeli kristjani v veliki časti. Katakombe so jim bile sveti kraji še potem, ko je prenehala navada pokopavanja v podzemeljskih hodnikih.

Katakomb je v rimski okolici veliko. Mi smo izbrali katakombe ob stari Apijski cesti,

ki se imenujejo Kalistove. Te so med vsemi najbolj slavne in tudi najbolj obiskovane. Avtobus nas je naložil na Piazza Venetia, ki je najvažnejši trg prav sredi mesta, in po polurni vožnji nas je pripeljal prav pred vhod katakomb. Tam so nas sprejeli salezijanci, ki jim je sveta stolica poverila varstvo in oskrbo teh svetih prostorov. Za vodnika so nam določili redovnega brata, ki je znal tudi slovenski jezik. Svoj čas je namreč eno leto bival v redovni hiši v Sloveniji.

Plačali smo skromno vstopnino in dobili svečiče. Prižgali smo jih in že gre naša pot navzdol po dolgih stopnicah. Nekako čudno nam je pri srcu in sveto ganotje se nas polašča. Bližina svetega kraja sama od sebe tako vpliva na človeka. Saj so bila tu pokopana trupla tistih svetih junakov, ki so dali v svoji vnemi za Kristusa življenje in ž njim vse drugo. Prah njihovih zemeljskih ostankov je pomešan z zemljo na teh krajih. Tla so namočena s krvjo svetih mučencev. Saj so jih sovražniki Kristusovega imena dostikrat pomorili v celi množicah, ki so se tod zbirale k svetim opravilom. Tu so bili pokopani tudi prvi papeži, ki so skozi stoletja kar po vrsti umirali mučeniške smrti. Tu so se opravljale skrivnosti, zlasti sveta maša, in se še sedaj opravljajo. Koliko svetnikov z vseh krajev sveta je v teku stoletij molilo na teh krajih in se navduševalo za velika dela v čast božjo in reševanje neumrjočih duš. Vse to je bilo v naših mislih, zato smo se zavedali, da stopamo po svetih tleh.

Kakor v začaranem mestu smo. Na vse plati vodijo ozki hodniki, v tri, štiri in še več nadstropji izkopani. Stopnice nas vodijo navzgor in navzdol. Kdor bi hodil tod brez vodnika, bi se moral izgubiti in ne bi našel poti na prosto. Hodniki se vijajo po več kilometrov daleč. Romarji seveda ne obhodijo vse te daljave, temuč samo primeroma kratko pot. Po obeh straneh hodnikov so vdolbine za grobove, tri, štiri, pet — druga vrh druge. Vanje so polagali trupla krščanskih mrličev. Vdolbine so bile navadno zaprte s kamenito ploščo, ki je nosila ime rajnika, ali pa tudi kratek napis v njegovo čast. Poleg besedila je videti razna krščanska simbolična znamenja, ki so raztresena tudi drugod po stenah hodnika. Grobne vdolbine so sedaj po večini prazne, le tu pa tam se še vidi plošča z napisom. Za časa preseljevanja narodov so namreč barbarski vojaki vdirali tudi v katakombe in jih veliko oropali. Zato so papeži ukazali prenesti ostanke svet-

nikov v razne rimske cerkve, da bi bili bolj varni pred onečaščenjem. V srednjem veku so pa polagoma pozabili na te svete kraje in vhodi vanje so se zasuli. Šele v novejši dobi so jih zopet odkrili in deloma preiskali.

Spoštljivo stopamo za vodnikom. Svečke migljajo in mečejo čudne sence v odprtine na stenah. Naenkrat se pa odpre pred nami nekaka podzemeljska dvorana — papeška kript. Tu so bili nekaj časa pokopani nekateri prvi papeži-mučenci. Ne daleč od te je kript sveta Cecilije, ki je prav tako kot ona prva spremenjena v kapelico. V obeh se lahko mašuje in res pogosto duhovniki v njih mašujejo romarjem, ki po zgledu prvih kristjanov glasno molijo in prepevajo. Istemu namenu služi včasih še več drugih večjih prostorov v katakombah.

Dalje in dalje stopamo. Poti ni ne konca ne kraja. Razteza se pred nami v neskončnost, sedaj naravnost, sedaj v raznih vijugah. Že nam dogorevajo svečke. Naenkrat posije svetloba od zgoraj. To je dnevna luč, ki prihaja do nas v globino po nalašč za to izkopanem rovu. Začnemo stopati navzgor po stopnicah in kmalu nas pozdravi zlato sonce izpod neba. Hvaležni smo Bogu, da smo mogli obiskati te častitljive prostore, ki so kristjanom tako sveti. Preden se vrnemo v mesto, si nakupimo nekaj spominčkov na katakombe, da jih vzamemo s seboj zase in za svojce v domovini. Vsak jih bo gotovo zelo vesel.

Na povratku se ustavimo med potjo pri majhni obcestni kapelici, ki nosi napis: DOMINE, QUO VADIS? To pomeni po naše: GOSPOD, KAM GREŠ? Stopimo noter, malo pomolimo, potem si kapelico ogledamo. Čuvajka nam razloži, kaj pomeni napis nad vrati. Staro izročilo pravi: Sveti Peter je nekoč zbežal iz rimske ječe, kamor so ga bili zaprli. Hotel je ven iz Rima, da bi si rešil življenje. Na tem mestu pa sreča Gospoda in ga spozna. Začuden ga vpraša: "Gospod, kam greš?" Jezus odgovori: "V Rim, da bom namesto tebe križan..." Peter spozna, da ravna zoper božjo voljo, ko skuša zbežati. Vrne se v Rim in v ječo, odkoder je pot peljala samo še na morišče...

Še Kolosej si površno ogledamo. Velikanski zidan cirkus iz dobe rimskih cesarjev. Deloma še stoji, deloma je padel v razvaline. Tu se je zabaval poganski Rim s svojimi cesarji vred. Na peščenih tleh sredi cirkusa so se borili sužnji z divjimi zvermi. Pozneje so

metali zverem kristjane. Kdo ve, koliko krščanske krvi je prepojilo tla tega cirkusa? V trumah prihajajo romarji na ta prostor in tu premišlujejo živo vero in mogočno ljubezen svojih nekdanjih sobratov. Pred križem, ki stoji sredi Koloseja, včasih tudi mašujejo. Posebno, če kaka romarska skupina to želi. Takrat odmeva po teh razvalinah pobožno petje in goreča molitev.

— — — —

Še veliko bi se dalo povedati o obisku pri našem očetu. O Rimu samem, o njegovih znamenitih cerkvah, o Vatikanu in dragocenih umetniških zbirkah nismo ničesar rekli. Pa to bi tudi presegalo namen tega našega opisa. Hoteli smo namreč tu poudariti le nekatere reči, ki so takorekoč središče in žarišče misli vsakega romarja. Naj to zadostuje. H koncu pa rečem to: kdor le kako more, naj gre sam v Rim in si vse ogleda. Popisati se vse to ne da, treba je videti in opazovati z lastnimi očmi in mislimi. Treba je doživeti, potem ostane slika vsega tega za vse življenje v neizbrisnem spominu.

VALERIJA.

Waal — I. P.

Trinajsto poglavje.

BITKA.

Dobre pol ure proč od Flaminskih vrat se pri milvijskem mostu križata dve vojaški cesti s severa: Kasijska in Flaminska. Zadnja pelje mimo pristave "ad gallinas" ob strmih pobočjih gričev, ki obdajajo tiberinsko dolino. Pri milvijskem mostu dela reka velik ovinek. Vsled česar se tam dolina razširi v veliko ravnino, ki se še danes imenuje po razvalinah starega grobišča: "travniki" ali "prati di Tor di Quinto."

To je bojišče 28. oktobra l. 312.

Maksencijev poveljnik Ruf je postavil svojo vojsko v velikem trikotu: na desni in za hrbtom je imel reko Tiber, v katero se ravno tu izliva deroča reka Anio, in oba mostova; na levi gričevje, na katero je postavil lokostrelce in metalce; pred seboj proti severu pa Flaminsko cesto. (Pisatelj Nazarij piše o Rufovi vojski: Imel je toliko čet na razpolago, da se

je bojna vrsta raztezala daleč, kamor je seglo oko. Za to bojno vrsto so stale pomožne čete in legije, tako da je Maksencijeva vojska stala ko silno zidovje.) Za Rufa je bilo najugodnejše to, da Konstantin v ozki dolini med Tiberom in griči ni mogel razviti svojih moči in da so griči bili zasedeni od Rufovih strelcev, kar je bilo za Konstantinovo desno krilo silno nevarno. Če poleg tega vpoštevamo velikansko premoč Maksencijeve vojske — stari pisatelji pripovedujejo, da je vojska Maksencijeva bila štirikrat večja od Konstantinove, (Pisatelj Zosim pripoveduje, da je Konstantin imel 90.000 pešcev in 8000 konjenikov. Maksencij pa je imel 170.000 pešcev in 18.000 konjenikov.) — je bil Konstantinov napad z utrujenimi četami več ko predrzen. Zastavil je vse v to bitko.

Toda Konstantin je zaupal na nebesno znamenje, ki ga je tako čudovito vodilo od zmage do zmage, do vrat Rima. Zato ni hotel potratiti niti enega dneva. Pri prvem jutranjem svitu je postavil svojo vojsko v bojni red in tako prisilil sovražnika, da je moral zgrabit za orožje. On sam, v sijajni, zlati, lesketajoči se bojni opravi, je jezdil na krasnem, snežno-belem žrebcu ob vrstah gor in dol ter vnmel vojake s kratkimi, a ognjevitimi besedami tako, da so kar koprnili po boju.

Mnogoštevilni krščanski vojaki so se doslej s krščanskim bojnim znamenjem, labarum, na čelu borili z levjo hrabrostjo. Kjer se je v bojnem metežu prikazalo znamenje Kristusovo, se je zdelo, da so sovražna kopja izgubila svojo moč. Toda ravno to je bilo pa vzrok, da so poganski vojaki in poveljniki začeli krščansko bojno znamenje gledati po strani. Celo Konstantin je omahoval še vedno. V dnu svojega srca je sicer veroval v Kristusa in vedel je, da se le njemu ima zahvaliti za dosedanje uspehe; vendar pa ni mogel doslej z iskrenostjo žive vere moliti Boga kristjanov. In sedaj, ko je gledal Rim, trdnjavo poganstva, so se v njegovi duši oglasili dvomi. Deloma iz ozira na poganske vojake, deloma vsled svoje neodločnosti je sklenil šesto legijo s krščanskim praporom poslati v boj še le v najhujši sili. Če zmaga tudi sedaj s pomočjo šeste legije, se bo otrešel vseh predsodkov o krščanstvu. Zato je postavil to legijo v središče sicer, a zadaj za bojno črto. Njej na čelu je tudi danes stotnik Kandid držal sveto znamenje z imenom Kristusovim, ki se je bliščalo v zlatem jutranjem solncu. S ponosom in veseljem so vojaki gledali lepo postavo plemenite-

ga mladenica. Spominjal je kristjane na nadangelja Mihaela, ki kliče peklenkim duhom: "Kdo je ko Bog?"

Gordijan je s svojimi svečeniki daroval bogovom obilne klavne daritve in je izjavljal, da je ves srečen, ko more božanskemu cesarju sporočati ugodna znamenja.

Ko je bilo vse pripravljeno za boj, je dal Konštantin znamenje za napad. Rogovi so zadoneli in med veselimi in divjimi glasovi bojnih rogov in grmenju podobnimi bojnimi klici so se legije pomikale v boj.

Konštantin je stopil na čelo galske konjenice. Z gričev so ko toča frčale pušice in strelice, vendar je Konštantin s tako silo planil na sovražno konjenico, da ta ni mogla obstati in se je razpršila v divjem begu. A kakor jekleno zidovje je stala težko oborožena pehota Maksencijeva, mož ob možu, ščit ob ščitu. Cel gozd sulic je molel proti Konštantinovi konjenici in na teh sulicah se je odbil prvi napad. Tedaj je tudi Konštantin zapovedal svoji pehoti, iti v boj; toda sedaj so nastopili na Maksencijevi strani stari, izvežbani Pretorijanci in na njihovi hrabrosti se je razbila sila Konštantinovih čet.

Tedaj je sovražnik začel napadati. Ruž je peljal proti sovražniku svoje izkušene vojščake, s katerimi je priboril toliko zmag; na drugi strani so šli v boj Herkulci, šest tisoč orjakov, levje glave kot pokrivalo, namestu mečev velikanske jeklene kije, okrog pleč levje kože. Zemlja se je tresla pod koraki težko oboroženih kohort. Spopad je bil strašan.

"Pri Vodanu!" (Vodan je bil glavni bog pri starih poganskih Nemcih.) je tulil kralj Erok, peneč se jeze, nad svojimi Alemanci, (Alemanci so bili germansko (nemško) pleme. Znano je, da so šli stari Germani večkrat za denar služiti v rimsko vojsko. Rimski poveljniki so najeli posamezne germanske kralje, ki so moške svojega plemena pripeljali na pomoč rimski vojski.) "sem li pripeljal sem v Rim stare babe izza kolovratov? Božja strela naj zadene vsakogar, ki se umakne le za korak!"

Za Rufove legije je bilo zelo ugodno, da jim je solnce sijalo v hrbet, Konštantinovim vojakom pa je bliščalo v oči. Tudi veter je zanašal prah Konštantinovim četam naravnost v obraz.

Ruf je odposlal prvega sela Maksenciju s poročilom, da se boj ugodno razvija.

Poročilo je došlo ravno v trenutku, ko je

padla zavesa z Romulovega kipa. To je bilo za trinoga ugodno znamenje. Vendar se je premagal in zbranemu ljudstvu ni še dal razglasiti vesele novice. Zmaga je sicer bila zagotovljena, vendar bo na ljudstvo bolj vplivalo, če mu naznani popoln poraz sovražnikov.

Med tem je vihral boj neodločno dalje. Konštantinovi vojaki so se borili ko levi, pomneč dosedanjih zmag, pred očmi Rim, cilj svojih želja. Toda stare čete Maksencijeve, jedro vojske, so se bile bolj hladnokrvno, so imele boljše postojanke in ogromno premoč.

Konštantin je poslal tribuna Artemija z nekaj kohortami da prežene z gričev sovražne strelce ter da pride Rufu za hrbet. Toda Artemij najbrže ni mogel naprej in sovražne strelice in puščice z višine so grozno morale na desnem krilu.

Erok, sivolasi kralj Alemanov, je zbral svojo vojsko k novemu napadu na levo krilo. Da vojake še bolj navduši, je izročil bojno znamenje svojemu edinemu sinu, ki so ga vojaki spoštovali ko boga. S silnim pogumom so junaki hiteli v boj. Prvi, ki je v srce zadet od puščice padel na tla, je bil Erokov sin. Oče je to videl in zatrl solzo, ki mu je silila v oči. Toda vojakom je za hip upadel pogum. Ta hip pa so takoj porabili nasproti stoječi Herkulci in udarili na sovražnika s strašno silo. Pod groznimi udarci jeklenih kijev so se drobili železni oklepi in čelade, ko bi bile iz ilovice. Vsem na čelu pa je divjal ko lev Marcijal, krvaveč iz mnogih ran. A rane so ga dražile še bolj in kopicil je trupla sovražnikov okrog sebe.

Alemanci so se umikali, njihove vrste so začele iti narazen.

Ruf je poslal drugega sela.

Konštantin vidi padati junake svoje, umikati se kohorte, ki se niso nikdar umaknile, vidi prodirati sovražnika, gotovega zmage z nevzdržno silo v njegove vrste. Pred seboj vidi Rim, za seboj smrt in sramoto, okrog sebe kupe svojih ubitih. V tem odločivnem trenutku se spomni na krščanskega Boga.

"Jezus Kristus," zakliče, roko in oči dvigne proti nebu, "če je bilo v resnici Tvoje znamenje, ki se mi je prikazalo nad solncem in mi obljubljalo zmago, o, izpolni sedaj svojo obljubo! Veroval bom v Tebe in z menoj Te bo kot edinega in pravega Boga molila cela država."

"Šesta legija naj gre v boj!"

Na čelu jim Kandid, ki je nosil krščanski prapor, z bojnim klicem: "Christus vincit! — Kristus zmaguje!" — so junaki planili na sovražnika.

In glej čudo! V hipu se je bojna sreča obrnila v prid Konstantinu. Kot grozeči valovi so še malo prej Maksencijeve čete grozile poplaviti Konstantinovo vojsko. Sedaj pa so se ustavile, se začele umikati. Zdelo se je, kakor da bi nadnaravni bliski švigali iz Kristusovega imena, bleščečega se v solncu, ter podirali sovražnika. Isti hip so se na skalnatem gričevju pojavili Artemijevi vojaki. Povsod so padali sovražniki s pečin. Kmalu so bili z vseh gričev pregnani sovražniki. Skozi dolino, ki se danes imenuje Poussin, so Artemijeve kohorte napadle sovražnika od strani.

"Christus vincit! Christus vincit!" so zagrmeli iznova bojni klici. To je ohrabrilo tudi vojake na obeh krilih, ki so začeli prodirati in na celi črti so se dvigali vedno glasneje iz ust krščanskih in poganskih vojakov klici: "Christus vincit! Christus vincit!"

Ruf je škripal z zobmi, ko mu je čarovniško znamenje že četrtič izvilo iz roke zmago. Zaman so se borili njegovi junaki; Pretorijanci in Herkulci so se začeli umikati.

Tretji sel je odhitel k Maksenciju.

Toda komaj je cesar nagubančenega čela čul poročilo, že je došel drugi sel s poročilom:

"Prokleta znamenje Kristusovo podira vse. Kje je tvoja obljuba? Le tvoja prisotnost more bitko še rešiti."

Pri tem poročilu Maksencij strahovito zakolne. Toda on je moral zmagati. O tem ni dvomil. Nerad je sicer zapustil igre, a še večja bo njegova slava, če bitko dobi sam s svojo navzočnostjo.

"Prav!" pravi, "a sam zlomim na kolenu Konstantinsko palico, če je ne more Ruf. Nazareneec", pristavi zaničljivo, "bova videla, kdo izmed naju je močnejši!"

Čez eno uro je bil Maksencij že na bojišču.

(Dalje prihodnjič.)

DVA SLOVENSKA DUHOVNIKA UMRLA.

Tik pred zaključkom uredniškega dela smo dobili žalostno poročilo, da sta odšli k Bogu duši dveh slovenskih duhovnikov. Trupli obeh ležita na mrtvaškem odru, ko to pišemo.

V Clevelandu je umrl za posledicami rane na roki mladi REV. VICTOR VIRANT. Šele pred tremi leti je imel novo mašo in je potem nekaj časa služboval pri župniji sv. Lovrenca v Clevelandu, nato pa pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Njegov starejši brat Rev. Ludvik je župnik v Madison, O. Izrekamo mu iskreno sožalje.

V West Allisu, Wis., je umrl ondotni župnik REV. LUKA GLADEK. Huda notranja bolezen ga je pred mesecem dni prisilila, da je iskal pomoči v bolnišnici. Bila je potrebna težka operacija, ki pa, žal, ni prinesla zaželenega uspeha. Rajni je bil 31 let duhovnik in je služboval na raznih krajih, preden je postal župnik v West Allisu.

Večni pokoj jima daj, o Gospod!

IZ UPRAVE

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujemo sv. Tereziki Deteta Jezusa in božjemu služabniku škofu Baragi za uslišanje, ki smo ga bile v važnih zadevah deležne na priprošnje obeh. Šolske sestre.

Prisrčno se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo. Mary Janez.

Iskreno se zahvaljujem božjemu služabniku Frideriku Baragi za večkrat uslišano prošnjo. H. A.

Javno se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter Frideriku Baragi za uslišano molitev. Priložen je dar v dober namen. Barbara Schweiger.

Prosim, da bi objavili v listu, kako čudovito sem ozdravel na priprošnje škofa Barage od zelo nevarne bolezni. Imel sem roko zastrupljeno, da je bila že vsa črna in zatečena. Obrnil sem se pa na Barago prej ko na zdravnike in res mi je roka brez vsake zdravniške pomoči popolnoma ozdravela. V dobrem tednu je bila rana zaceljena in sedaj sem zdrav. Javno se zahvaljujem božjemu služabniku za tako očitvidno pomoč in svetujem vsem, da se zaupno obračajte nanj v svojih križih in težavah. Marko Plut, Metlika.

D A R O V I :

ZA MISIJONE: Anna Berry 50c, Mary Lautar \$1, John Simec \$5, Mary Pavlesic \$1.50, Jane Atzenbech \$2.50, George Nemanic \$5, Mary Prasnikar \$3, Mrs. Drobnic \$1, Ivana Ferjancic \$1, Mary Kobal \$1, Mary Hoge \$1, Antonia Mozina (nakolektala med dobrimi ljudmi v Waukeganu) \$30, M. Primozic 50c, Agnes Paulin 50c, Josephine Meglen \$1, Ana Lumber 50c, Mary Toloni \$1, Mary Mrak \$1, Mary Zoze \$1, Katar. Mishica \$1, Helen Marn \$1, Mary Blazic \$10, Mrs. Sodec 50c, Katar Starc 50c, brat Antonin (nakolektal na potovanju) \$27. — V imenu našega dobrega misijonarja kličemo vsem: BOG POVRNI!

ZA MARIJO POMAGAJ IN VZDRŽEVANJE LI-STA: Po \$5: Mary Krek. Po \$4: Mary Plautz, Mary Gačnik. Po \$3: Mary Ferderber, Helen Ausserer. Po \$2: Barbara Malnar, Antonia Oratch, Mary Verbeck, Katar. Hlebec, Frank Gabrenja, Barbara Schweiger, Mrs. Burger, Mrs. Archul, Mary Jancigaj. Po \$2.50: Josepha Anzlovcar. Po \$1.50: Mrs. Kranz, F. M. Novak, Joe Janezich. Po \$1: Vincencija Komp, John Paulich, Frank Stokar, Mary Kupina, Mary Janzel, Marg. Dragovan, Mrs. Tomsic, Mrs. Krsl, Anton Gale, John Lahajnar, Mrs. Durich, Frances Zorko, Anton Sircel, Mary Kos-

merl, Ana Kutkovich, Frances Gregoric, Johana Adamic, Karolina Vukonic, Mary Mihelic, Mihael Hovecar, Ivanka Jevnik, Mary Svete, Antonia Glatz, Mrs. Peterka, Mary Balantic, Mihaela Skavronska, Robert Pailon, Mary Klun, Mrs. Prebelic. Po 75: Josephine Gruden. Po 50c: Ursula Babic, Mat Malaric, Mary Gombach, Mrs. Cucnik, Ivanka Kozelj, John Repes, Mrs. Hegler, Doroteja Dermes, Ana Lumbert, Terz. Feor, Mrs. Dercar, Veron. Rupe, Mrs. Setnikar. Vsem tisočkrat Bog plačaj!

KRUH SV. ANTONA: Jera Rončević 50c, Mrs. Urich \$1.50, Mat Malaric 50c, Joseph Lesjak \$2, Mrs. Kucl \$1, Frances Lusin \$1, Mary Vajda \$1, Katar. Gersick 50c, Mary Petek 50c, Franc Sternisa 25c, Eliz. Gerbec 50c, Johana Adamic \$1. Sv. Anton vsem bogato povrni!

SVETE MAŠE: Za pet sv. maš: Frank Bajt, Margaret Sodec, druž. Rus (10), T. Bevc (10), A. Muha (7). Za tri: John Paulic, Mrs. Drobnic, Ana Muich, Ter. Kasic, Mary Mrak, Katar Mislica, Mrs. Bozich, C. Ramor. Za dve: Josephine Starc, Mrs. Tokan, Mrs. Rus, Mrs. Pavlesic, Ana Vida, Mrs. Gliha, Mrs. Cvenk, Alojzija Kernc, Rose Bavec, Cath. Hebjajn, Barbara Gornik, Mary Kobetich, J. Zupancic, Martin Zmajic, Johana Marosek, Mrs. Repes, Mary Lebar, Terez. Terselic, Mary Horvat, Mrs. Kotze, Josephine Anzel, Mary Poljak, Josephine Perusek. Za eno: Ivana Stefancic, Mary Stariha, Relen Zore, Ter. Sulzer, K. Agres, Mrs. Panian, Katar. Sitar, Mary Sellak, Marg. Jancigaj, Tessie Archul, Mary Skala, Ana Judnich, Marg. Agnich, Rose Lomsek, Mary Boznar, Marg. Dragovan, Johana Smoleck, Eva Ponikvar, Jos. Bradach, Mary Brula, Ana Kitzmiller, Rose Ujcic, Miss Panian, Ter. Stariha, Jos. Zefran, Mrs. Dervovsek, Agnes Tomsic, Frank Dolinar, Mary Svigel, Johana Krolnik, Mrs. McKenica, Ivan Rezek, Mary Puncar, Frances Skulj, Mary Dercar, Mrs. Majerle, Mary Petek, Mary Sternad, Joseph Kolenc, Mary Dolinsek, Ana Slobodnik, Martin Kramaric, John Zelko, Mary Kuhar, Mrs. Kogovsek, Malci Bartol, J. Stayer, M. Patnik, J. Arch, Jos. Perhay, Helen Grcar, Joseph Stimec, Mrs. Gerbec, Mary Sreder, Frances Gerbec, Frank Gerbec, M. Kandare, Mrs. Hegler, Mrs. Glivar, John Lahajnar, Helen Dolgan, Dorot. Dermes, Ana Bezocnik, Mary Kosmerl, Eliz. Gerbec, Mary Sivic, Pauline Sternad, Mrs. Krezon, Mary Toloni.

LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ (šmarnični dar). Po \$2: Mrs. Jaucher, Frances Skulj. Po \$1: Mrs. Keber, Mrs. Florjanc, Angela Bartol, Mary Sadar, Mrs. Zerdin, Mrs. McKenica, Katar. Gersic, Math Kavac, Mary Pencur, Mary Gercar, Frank Sajovec, Mary Plautz, Terez. Paulich, Agnes Gantar, J. Petkovsek, Ana Susman, Joseph Kolenc, Neim. Joliet, Jacob Gombach, Mrs. Drobnic, Mary Podgorelc, Ivana Ferjancic, Mrs. Plantan, John Repes, Mrs. Rozinka, F. M. Novak, Rose Klemenčic, J. Zabukovec, Terez. Cekada. Po 75c: Louise Umek, John Traven. Po 50c: Barbara Gornik, Ivan Rezek, Mary Petek, Agnes Skender, Ana Mlakar, Rose Mance, Mary Praznikar, Marko Bluth, Louise Nasembey, Mary Dolinsek, Ana Kozlevcar, Ana Slobodnik, Frank Junc, Frank Skulj. Po 25c: Frances Murn, Frances Sternisher, Katar. Kuzma, Mary Kosir, Jos. Zelko, Mary Sternad. Po \$1.50: Leo Adamic, Neimen. (Dalje prihodnjič.)

Posebej se zahvaljujemo Mrs. Težak in Mrs. Blaess iz Jolieta, ki sta darovali mnogo cvetlic za okrasitev lučske votline.

UPRAVNIKOVO KRAMLJANJE

P. Bernard.

LORETTA, WIS. — Piše Ivana Paulich. — List Ave Maria mi je za veselje in tolažbo. Jaz ga imam nad vse rada. Imam sicer vedno dosti dela, ampak zvečer in ob nedeljah je pa moj najboljši prijatelj. Ako bi živela v kraju, kjer je dosti naših ljudi, bi se zelo potrudila za nove naročnike. Pozdrav!

LEMONT, ILL. — Zdaj me srbi, da bi spet nekaj napisal. Mrs. Gačnik iz Indianapolisa je posebno lepo sprožila dve misli. Kdor more, naj kaj daruje listu za tiste naročnike, ki sami res ne morejo plačevati, pa bi list zelo radi imeli. Takih imamo precej in jim skušamo po najboljših močeh olajšati vrževanje lista. Potem pa tista misel za slovenski duhovniški naraščaj! Kako z veseljem bo Baraga take prošnje poslušal in jih uslišal! Hvala, Mrs. Gačnik! Pa še to mi prihaja na misel, ko ta pisma prepisujem, koliko bolj cenijo naš list v tistih krajih, kjer nimajo svojih duhovnikov. To je razumljivo, toda tudi v krajih, kjer imate slovenske župnije, bi morali biti na vso moc zavzeti za list Ave Maria. Saj lahko samo iz teh pisem spoznate, kako velik misijonar je naš list.

BEN CHICAO, AFRIKA. — Piše trapist Robert Kukovčič. — Zelo smo bili veseli slovenskih plošč misijonarja p. Odila. Ko jih poslušamo, se zopet vživimo v slovenske kraje in ljudi. Tu smo med samimi Arabci in Francozi. So sicer vsi prav dobri in nam naklonjeni, naši ljudje pa le niso. Tu nas je sedaj 13. Od teh je 12 iz rajhenburškega samostana, eden je pa iz Banjaluke v Bosni. Smo na Melem Atlasu 1235 m morske višine, 107 km od glavnega mesta Alger. Kraj je lep in podnebje zelo zdravo. Pozimi zapade sneg, včasih še precej visok, do dveh ali treh metrov. Navadno pa zima ne traja dolgo, le burja je precej nerodna v zimskem času. No, vseh udobnosti itak ne morejo imeti vsi kraji. Goreče priporočamo v molitev to našo majhno ustanovo, da bi

mogli vedno izpolnjevati božjo voljo. Na svidenje v nebesih!

BRIDGEPORT, CONN. — Piše Agnes Gašper. — Nekaj Vam prav na tihem povem. Sem v naše kraje ste poslali svojega zastopnika, da bi malo pokolektal, pa pri nas se huncvet ni oglasil. Ko se vrne, ga le dobro namlatite. Če bi se bil oglasil, bi lahko odnesel štiri dolarje, sedaj pa samo enega pošljem. Pa ne da bi sedaj drugega poslali, ki bi morda hotel imeti kar deset dolarjev . . . No, naj bo malo za smeh! Saj se za Gašperja pišem. Pa nisem tako žleht kot tisti Vaš Gašper Joger . . .

PITTSBURGH, PA. — Piše A. Nemanič. — Nič posebno velikega nisem mogel v mesecu maju narediti za čast naše nebeške Matere. Zato sem pa vsaj pridobil enega novega naročnika v njeno čast. Upam, da bo Marija tudi ta moj trud z veseljem sprejela. Vas srčno pozdravljam.

YOUNGSTOWN, OHIO. — Piše George Pavlakovič. — Prosim, da bi dejali v Koledar za leto 1937 tudi god svetega Jurija. On je moj patron, ker sem jaz tudi Jur, pa se mi prav za malo zdi, da ne denete noter mojega patrona. Kam je neki šel, pa menda ne v Abesinijo? Le hitro ga pokličite nazaj in mu dajte čast, kakršna mu gre v vsakem poštenem krščanskem koledarju. Pa brez zamere!

INDIANAPOLIS, IND. — Piše Marija Gačnik. — Večkrat so me moje prijateljice že povpraševale, kdaj je moj god. Pa jim odgovarjam, da proslavljam svoj god ves mesec maj. Moja rajna mati so mi večkrat povedali, da so mi zato dali ime Micka, ker sem bila rojena v mesecu maju. Zato pa še posebno ljubim list Ave Maria. Naročena sem nanj do smrti, zato pa pošljem nekaj podpore. Ker vem, da nekateri res ne morejo plačevati, čeprav radi berejo, vzemite moj dar za kakega takega, da mu ne boste lista prehitro ustavili.

Ker bomo imeli pri nas novo sveto mašo č. g. Urajinarja, priporočam vsem, da bi se zatekli s prošnjo k našemu Frideriku Baragi, da bi več slovenskih mladeničev dobilo božji poklic za vinograd Gospodov.

BARBERTON, OHIO. — Piše Mrs. Škerl. — Dobra misel se sama priporoča. In taka dobra misel je, da bi izdali Koledar veliko prej kot se je godilo zadnja leta. Kar bo v moji moči, se bom potrudila za oglase. Pošiljam Vam tudi enega novega naročnika. Poskušala jih bom dobiti še kaj več, ker vidim, da so povsod zelo zadovoljni z branjem, ki ga najdejo v tem listu. Bog živi!

SOUTH RANGE, MICH. — Piše Mary Prebelich. — Ave Maria je prav zanimiva nekaj zadnjih števil. Sama ne vem, kolikokrat sem brebrala, kar so Fr. Hugo tako lepo napisali tisto o Mariji na slovenskih dobravah. Resnično, tako je bilo. Tudi pri nas smo imeli polno Marijinih rož. Zakaj vse lepe Marijine pesmi in pa številne lepe rože so nas spominjale na ljubo Devico Marijo. Koder smo delali in hodili, Marija je šla vedno z nami. Naše drage matere in stare matere so nas tako lepo učile. Pa tudi sobotna pesemca je strašno lepa. Večkrat jo preberem in bom kmalu znala celo na pamet. Zelo sem hvaležna Mrs. Tomše, ki jo je poslala. Lepo pozdravljam Vas in vse v Lemontu.

LEMONT, ILL. — Ravno mi je prišlo na misel, da naš kotichek ne nosi več pravega naslova. Ko sem začel to rubriko, sem mislil, da bom moral največ jaz sam pisati vanjo. Potem bi bil naslov dosti primeren. Pa je kmalu tako prišlo, da imam vedno dosti snovi iz dopisovanja naših naročnikov. Tudi danes je tu pred menoj cela skladovnica pisem, iz katerih bom nabral toliko reči za to "kramljanje", da bo kmalu polno, pa še celih "sedem košev" pisem bo ostalo. Tega sem prav vesel, naši naročniki pa tudi. Mislim pa, da bo treba najti drug naslov. Če ne prej, pa ob novem letu. Zdaj naj pa takoj slede dopisi, tu pa tam bom morebiti vseeno še kakšno bleknil vmes.

BLACK DIAMOND, WASH. — Piše Mary Prašnikar. — Milo se mi stori, ko berem, da imate šmarnice. Kako srčno rada bi bila navzoča vsaj enkrat na teden. Kar sem šla iz starega kraja, še nisem bila deležna šmarnic. Tukaj imamo mašo komaj vsako nedeljo, ker pride duhovnik 60 milj daleč in mašuje na dveh krajih. Doma sem pa iz tistega lepega

kraja, ki se imenuje Savinjska dolina. Naša vas je Potok blizu Marije Nazaret. Veliko tolažbe in izpodbude mi prinaša list Ave Maria, da mi ni preveč dolgčas po nekdanjih časih. Pozdravljeni!

WAUKEGAN, ILL. — Piše Ivana Kirn. — Tu Vam pošiljam \$33. Ta denar je nabrala za misijonarja g. Turka Mrs. Možina. Pa sporočite gospodu misijonarju, da jih darovalke lepo pozdravimo v Imenu Jezusovem in Marijinem, ter jim pošiljamo tudi duhovna darila: molitve, sveta obhajila, žrtve in trpljenje. Naj dobri Bog rosi svoj blagoslov na njihov misijon! Z Bogom!

DOBROVA PRI LJUBLJANI. — Pišejo Trnovčeva mama. — Ali ni tole čudno? Z zanimanjem sem brala v marčni številki tisto pesem o Soboti. Bila mi je popolnoma nova, čeprav sem že toliko stara. Nikoli je nisem poprej slišala. Kmalu po tistem pa pride na neko soboto k nam popoten mož in prosi za prenočišče. Dali smo mu seveda tudi večerjo. Ko se je okrepčal, je vprašal, če sme nekaj zapeti. Francka mu je takoj prikimala. Res zapoje — in bila je prav ta pesem od Sobote. Pa ni vedel, da je bila malo prej v Ave Mariji tiskana. Zelo sem se čudila temu slučaju. Mož je bil nekje od Celja doma.

HARRIETTA, MICH. — Piše Mary Pastotnik. — Pri nas nismo tako srečni, da bi imeli domačega duhovnika. Premalo nas je Slovencev skupaj. Tako pa imamo Amerikanskega Slovenca in Ave Marijo, da smo vsaj nekoliko v zvezi z drugimi vernimi Slovenci po Ameriki. Zelo je potrebno, da ta dva lista prihajata v slovenske hiše.

LEMONT, ILL. — Kdo ve, kdo je Johana s Hriba? Jaz vem, pa povedati ne smem. Preprosta žena je kot tisoč drugih med našimi naročnicami, pa je nekaj posebnega pri njej, namreč da je vzela v roke pero in napisala prav čedno reč, ki jo lahko berete v tej številki. Je rekla, naj bo za kramljanje. Toda tako imenitno je napisano, da sem uvrstil kot poseben članek med drugo vsebino lista. Berite in še same se spomnite na kak tak "dogodek iz življenja". Pa zakaj še druge ne bi kaj večjega napisale? Korajžo, dekleta! Johana s Hriba naj pa še kaj takega pošlje, da bo prišla za njo tudi kaka Ančka iz Doline!

FARREL, PA. — Piše Ana Lumbert. — List Ave Maria prihaja že 23 let v mojo hišo.

Vselej ga z velikim veseljem sprejemem. Ko bi ne bila na ta list naročena, bi bila mogoče že tudi jaz postala tako brezverna kot je veliko drugih žen in mož. Hvala Mariji, da me je obvarovala take nedopovedljive nesreče! Neve- ra še ni nikogar srečnega naredila, čeprav si nekaj časa domišljuje, da je našel srečo. Vsem lep pozdrav!

WILLARD, WIS. — Piše Mary Toleni. — Lepa hvala za krasno majniško izdajo našega lista. Zelo sem bila vesela mnogih slik v njej. Berilo pa prekaša vse slovenske liste. Škoda, da ta lepi in podučni list ne more vsak teden izhajati. Ljubi Bog naj Vas podpira pri plemenitem delu za naš narod!

HERMINIE, PA. — Piše Alojzija Jelšovar. — Jaz bi Vam iz srca rada dobila kaj naročnikov, pa tukaj ni veliko naših ljudi. Nekaj jih je, pa so, žal, drugega mišljenja. Tukaj imamo cerkev sv. Edvarda, pa prihaja vsake vrste narod. Žal, imamo pa tudi mnogo takih med seboj, ki samo norce brijejo iz tistih, ki hodijo k službi božji. Toda kdor se zaveda, koliko je vredna prava vera, se ne ustraši vsakega zasmehovalca. Saj so prav za prav samo usmiljenja vredni. Z lepim pozdravom ostajam Vaša naročnica.

KANSAS CITY, KANS. — Pišejo čč. sestre. — Videle smo imenik naročnikov v naši fari in se kar čudimo, da jih imate toliko. Saj dobivajo list skoraj vsi naši farani. Nekaj jih je še, pa so zelo ubogi. (Kogar boste ve priporočile, mu bomo zastonj pošiljali, pravi upravnik. Saj bo pismo Mrs. Gačnik izpodbudilo še koga dobrega človeka, da bo poslal pomoč za siromašne naročnike.) Priporočamo v molitev rajnega Marka Medveda iz naše fare. Bil je naročnik in zelo dober faran. Zgledno je živel, zgledno tudi umrl. Naj mu sveti večna luč!

KANSAS CITY, KANS. — Pišeta Našemu Stričku Ana Martinčič in Frank švab. — Zelo prijazno pišeta, ampak nesreča je pri tem, da Našega Strička že davno ni doma. Mahnil jo je bil v Abesinijo za družčino sv. Jurju. Nič ne vem, kaj delata tam doli. Upam pa, da bosta kmalu prišla nazaj v to kontro. Oba sem namreč dal takoj poklicati nazaj po "wireless". Po luftbalonu sem pa Stričku poslal obe pismi in upam, da bo odgovoril, še preden bo sam spet pri nas. Torej Anica in Franček, nekoliko morata še počakati.

SHEBOYGAN, WIS. — Piše Frank Horžen. — Namenil sem se Vam poslati eno staro romarsko pesem. Večkrat smo jo zapeli na Svetih Gorah. Dajte jo o priliki priobčiti Vem, da se bo marsikomu spomin zbudil na mlada leta. List se mi zelo dopade in mi je žal, da ne morem kaj več storiti za njegov prospek. S pozdravom!

MORGAN, PA. — Piše Mrs. Ušeničnik. — Na zadnje Vaše pismo nisem odgovorila, ker ste me tako ostrašili. Pravite, da moram biti zastopnica še celih 95 let. No, saj rezitnih knjig in kovrt ste mi res poslali za približno tako dolgo. Brat Antonin nas je obiskal. Da bi le ne povedal doma, kako umazano in grdo spodrečano me je našel, ko sem bila ravno na potu iz hleva. (Je rekel, da je škoda, ker ni imel s seboj Mr. Grdine in njegove filmske mašine. Potem bi Vi postali prva "Screen Star" v Ameriki. Tako navihan je brat Antonin.)

MORGANTOWN, IND. — Piše Marija Konechnik. — Kako lepa je Ave Maria! Kakor svetla zvezdica v noči na temnem nebu, lepo žari, prav tako nas Ave Maria vselej razveseli, kadar pride s svojo ljubko vsebino do nas. Doni, le doni naj ti pesmica mila, najljubša, najslajša si vedno nam bila!

HIBBING, MINN. — Piše Angela Mlakar. — Kar sem Vam v tem pismu pisala, je samo za Vas, v list ne smete dejati. Drugače me pa zelo veseli, da poberete iz pisem kaj zanimivega in objavite. To dela list vse bolj domač in zanimiv. Le pišite, naročniki, kaj drobnih novic iz vsake naselbine, da se bodo ljudje spet oprijeli dobrega branja. Želim, da bi imeli veliko število zvestih naročnikov, ker list ni samo za dobro branje, ampak tudi za podpiranje duhovskega naraščaja. Zato bi se morali ljudje bolj zavedati dolžnosti do tega lista, ki je na dva kraja koristen. Jaz ga imam tu že 23 let, poprej mi je pa celo v stari kraj prihajal. Bog daj obilo uspeha!

JOSEPH PERKO

2101 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

—SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI—

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.